

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 8. AVGUSTA 1963
Leto XV. — Štev. 31 Cena 20 din

P O M U R S K I V E S T N I K

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT FED-
NIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT
»OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V
SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA
ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST
KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV
SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČA-
SOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK«
V MURSKI SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIC
— LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI
UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA —
MURSKA SOBOTA, KOČLJEVA UL. 2, TELEFON 21-163

IZ POROČILA O GIBANJU GOSPODARSTVA V I. POLLETJU
NA DANAŠNJI SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE LJUTOMER:

Tesnejše sodelovanje na relaciji: organi upravljanja-občinski sveti-skupščina

Rezultati gospodarjenja v prvem polletju so sicer ugodnejši kot v lanskem letu — navaja poročilo — vendar to ne sme biti razlog, da ne bi v skrbi za večanje proizvodnje še povečali sodelovanja med podjetji, občinskimi sveti in občinsko skupščino. To sodelovanje pa bo mogoče le na podlagi mesečnih ocen gospodarjenja, ker bo na ta način možno tudi skupno odpravljati morebitne nepravilnosti, ki bi se pojavljale v gospodarstvu.

Glede na rezultate gospodarjenja v prvem polletju, naj bi bila v kratkem sklicana posebna konferenca z zastopniki podjetja, na kateri bi preanalizirali doseganje uspeha in težave. Posebej naj bi se sestali zastopniki industrije, kmetijstva in obrti, trgovine ter gostinstva.

Celotna vrednost industrijske proizvodnje v prvem polletju je večja kot prejšnja leta in znaša glede na plan 45

odst. Povečal se je tudi dohodek, vendar ne pri vseh podjetjih. V križevskih opekarnah so pripravili temeljit izračun storilnosti, ki se je povečala za 9 odst. Analize glede gibanja produktivnosti in ekonomičnosti vloženih sredstev so bile pripravljene tudi v Indopolu, Tehnostroju in še v nekaterih drugih podjetjih.

Polletna proizvodnja ni dosegla predvidenega plana v naslednjih podjetjih: Tehnostroj — 40,6, Imgrad — 32,4, Opekarna Križevci — 33,7, Konus — 41 odst., Mlekopromet — 42,8 odst., dočim sta med boljšimi izpolnila obrat MTT polletni plan z 61 in Marles z 57 odstotki.

Nekoliko boljše rezultate kot v industriji so dosegali glede izpolnitve plana celoletnega dohodka obrtna podjetja. Elektro — radio servis je dosegel plan 71, Milin oljarna Cezanjevci 60, Invalidski zavod 53 odst. itd.

Kot navaja poročilo, naj bi pristojni sveti kakor tudi občinska skupščina naslovili na vsa podjetja, ki niso dosegla

zadovoljivih rezultatov, posebno priporočilo. To naj bi vzpodbudilo organe v podjetjih, da sproti spremljajo gibanje proizvodnje tako po količinski kot po finančni plati. Posebno skrb naj posvetijo tudi realni rasti narodnega dohodka, ki naj izvira izključno iz rezultatov dela in ne na osnovi konjunktura na tržišču.

-jm

USPEŠNO IZPOLNJEVANJE PLANA V PUCONSKI PROIZVODNI KREMENCEVEGA PESKA

ŠIRŠI VIDIKI KOOPERACIJE

Proizvodnja kremencevega peska v Puconcih se je po letošnjih polletnih dosežkih gospodarjenja uvrstila med najboljša podjetja v soboški občini. Letni finančni načrt so izpolnili 50,5-odst., letni proizvodni načrt pa 42,5-odstotno. Razlika med finančno in proizvodno realizacijo je nastala zaradi vnovčenja lanskih zalog kremencevega peska. Tako je tudi realno pričakovanje, da bodo letošnji proizvodni načrt (23.000 ton kremencevega peska v vrednosti 85 milijonov dinarjev) ne le dosegli, marveč ob ugodnih vremenskih razmerah tudi izdatno presegli. Kljub temu, da je letošnji plan močno zahteven, saj so povečali količinsko proizvodnjo za 6.500 ton.

V podjetju imajo že pogodbeno zagotovljeno prodajo vseh količin kremencevega peska, katerega pošiljajo po vsej Jugoslaviji, pretežno železar-

nam in kovinski industriji. Puconci so trenutno največji proizvajalec takomenovanih filtrskih peskov v Jugoslaviji. Letos so odprli nov obrat v Moščancih, kjer pa je obratovanje še vedno poskusno, predvsem zaradi tega, ker je letos na tržišču večje povpraševanje za debelejšimi granulacijami, medtem ko v Moščancih kopljejo droben pesek.

Po sedemletnem perspektivnem načrtu, ki so si ga v podjetju že zastavili, naj bi leta 1966 nakopali že 83.000 ton kremencevega peska raznih granulacij v vrednosti 350 milijonov din. Te svoje obete pa povezujejo tudi s širšimi vidiki kooperacije.

Z napovedano sprostitvijo trgovinskih odnosov z ZDA in sploh zapadnim trgom bodo nastali tudi ugodni pogoji za to, da bo Tovarna dušika AZOT v Rušah zgradila tovarno elektrofosforja. Ta tovarna bo potrebovala kot temeljno surovino okrog 30.000 ton kremencevega peska debelejših frakcije. Ob predvideni proizvodnji 83.000 ton kremencevega peska bodo lahko v Puconcih že v letih 1965/66 povsem zadostili potrebam te nove tovarne. Okrog 50 odst. predvidene proizvodnje bo namreč pesek debelejših granulacije, ostalo pa drobnejši filtrski pesek. (Nadaljevanje na 6. strani)

PRVE IZKUŠNJE SERVISNIH SLUŽB V — RADGONI

Posebno komunalno podjetje

Letos spomladi so tudi v Radgoni pričeli organizirati servise stanovanjske skupnosti. Tako imajo sedaj krojaško-šiviljski servis, pralni servis ter servis za prevoznitvo. Se letos nameravajo urediti prostori za krojaški servis. Sedanji prostori namreč niso primer-

ni. V kolikor bo možno, bodo ustanovili še vrtnarski servis, potrebovali pa bi tudi zidar-ški in kleparski servis za katerega pa nimajo ljudi.

Na stanovanjski skupnosti v Radgoni sodijo, da predstavljajo precejšnjo težavo za nadaljnji razvoj servisnih služb pomanjkanje denarja. Poleg tega pa je težko organizirati servisne dejavnosti v večjem obsegu, saj za to ni pogojev.

Letos so uvedli na območju Krajevne skupnosti Radgona krajevni samoprispevek, ki bo znašal okrog 800 tisoč dinarjev. Tako zbrana sredstva bodo porabili za komunalna dela v mestu.

V prihodnje nameravajo ustanoviti v okviru Stanovanjske skupnosti posebno komunalno podjetje, ki naj bi povezovalo vse dosedanje servisne dejavnosti v močnejšo enoto.

Priprave na kongres

Pred kratkim je bilo v M. Soboti posvetovanje predstavnikov občinskih sindikalnih svetov iz vseh štirih pomurskih občin.

Na posvetovanju so razpravljali o pripravi na sektorsko konferenco sindikata kmetijskih, živiliških in tobačnih delavcev, ki bo predvidoma 6. septembra v Murski Soboti. Predstavniki občinskih sindikalnih svetov so govorili tudi o problematiki in nalogah sindikatov v teh panogah. Na sektorski konferenci bodo izvolili tudi 5 delegatov za kongres sindikata kmetijskih, živiliških in tobačnih delavcev in 16 delegatov za občni zbor republiškega sindikata kmetijskih, živiliških in tobačnih delavcev.

RAZŠIRJENA SEJA

Obk ZKS LJUTOMER

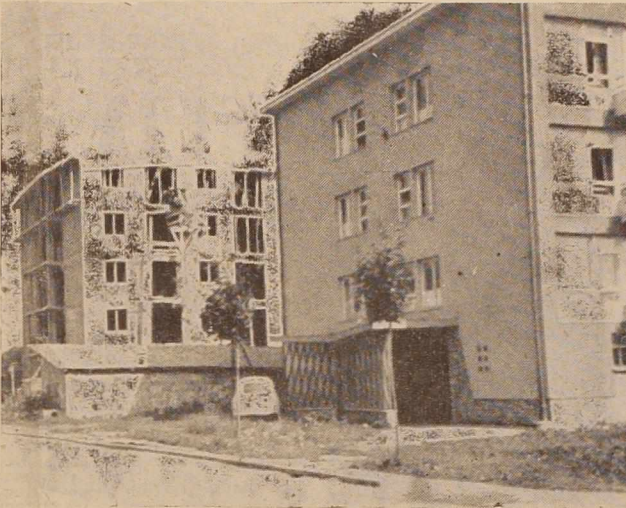
Včeraj dopoldne je bila v Ljutomeru razširjena seja občinskega komiteja ZKS.

Na seji so razpravljali o polletnem gospodarjenju v gospodarskih organizacijah ter o vlogi subjektivnih sil pri nadaljnjem izvajanju nalog v gospodarstvu. Analizirali so tudi delo osnovnih organizacij ZKS v letošnjem prvem polletju.

DANES SEJA OBEH ZBOROV
SKUPŠČINE LJUTOMER

Danes dopoldne sta se sestala v Ljutomeru oba zbora skupščine Ljutomer.

Odborniki so obravnavali polletno gospodarjenje v gospodarskih organizacijah, razpravljali pa so tudi o nekaterih predlogih svetov in komisij.

Dela na gradnji 32 stanovanjskega bloka v Ljutomeru lepo napredujejo — Foto Stane Feuš, Ljutomer

Oktober proslava 150-letnice rojstva Franca Miklošiča

Svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini v Ljutomeru je imenoval poseben odbor za pripravo proslave 150-letnice rojstva jezikoslovca Frana Miklošiča. Odbor se bo v kratkem sestel in pričel s pripravi.

Proslava naj bi bila 20. oktobra v Ljutomeru, k rojstni hiši Frana Miklošiča v Radomerju pa naj bi ta dan organizirali posebne prevoze z avtobusi.

LJUTOMER

Ob Ormoški cesti nastaja novo naselje. Največ gradijo zasebniki. Največji objekt v tem delu mesta pa bo prav gotovo 32-stanovanjski blok, ki ga za združene investitorje »Imgrad«, »Tehnostroj«, KZ »Kmetovalec« in obč. skupščina gradi domače podjetje »Imgrad«.

Stanovanjski blok bo predvidoma stal 92 milijonov din. V njem pravkar dokončujejo obrtniška dela. Stanovanja bodo predvidoma vseljiva do Dneva republike. Tako bodo v Ljutomeru ublažili stanovanjsko krizo. Potrebe po stanovanjih so namreč vedno večje, tudi zaradi dotoka strokovnih kadrov. (Foto S. Feuš)

V Puconcih: filtrski pesek nalagajo za naročnike v Srbiji

Avstrijski kancler dr. Gorbach s soprogo v Radencih

Ko se je avstrijski kancler dr. Gorbach vračal pretekli četrtek iz Celja, kjer se je udeležil pogreba svojega svaka dir. Jožeta Dolničarja, se je ustavil v zdravilišču Slatina Radenci, kjer je bil na kosilu. V Slatini Radenci je bila namreč pred kratkim na oddihu njegova soproga, zato si je kancler želel ogledati zdravilišče. Ko je obšel zdraviliške naprave, se je zanimal za načrte nadaljnje izgradnje zdravilišča. Povedal je, da je zelo presenečen nad številnimi novimi gradnjami v Radencih.

Med sprehodom je kancler dr. Gorbach omenil tudi Ljutomer, ki je znan po dobrih vinih in dirkalnih konjih. Med pogovorom je povedal, da se mu zdi, da ni nikakršnega zdržka za razširitev maloobmej-

nega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo. Dejal je tudi, da bo v najkrajšem času uradno obiskal Jugoslavijo in da se tega obiska veseli.

Kanclerjeva soproga se je zanimala, kakšna je cesta proti Ljutomeru in ko so ji povedali, da bo verjetno že prihodnje leto cesta asfaltirana, je vprašala, če ljudje v teh krajih še pečejo gibanice, krapce in domače kmečki kruh.

Avstrijski kancler si je skupno s soprogo ogledal med drugim tudi simpozij primitivne keramike v zdravilišču Slatina Radenci. Zdravilišče je podelilo dr. Gorbachu v spomin na Radence skulpturo »Rudar na poti na delo«, delo Petra Smaiča, ljudskega umetnika, ki tudi razstavlja na radenskem simpoziju.

D. B.

POMOČ SKOPJU

Akcija pomoči prizadetemu Skopju je še vedno v teku tudi po vseh krajih Pomurja. Po nepopolnih podatkih je v Pomurju doslej zbranih že okrog 40 milijonov din pomoči. Stevilne družine pa so izrazile svojo pripravljenost za daljši čas vzeti v oskrbo tudi otroke iz Skopja.

Na sliki: prihod skupine otrok iz Skopja v Maribor.

STATUTI

DRUŽBENI IZPIT KOLEKTIVOV

Ugotovimo lahko, da so v naših delovnih organizacijah dojele pomembnost družbenih nalog v zvezi s sestavljanjem in sprejemanjem malih ustav — statutom. To dokazuje med drugim tudi sestav imenovanih komisij, v katere so domala povsod prišli najboljši družbeno-politični in strokovni delavci.

Priprave za sestavo statutom so se tudi že pričele; zlasti v večjih gospodarskih organizacijah, kjer imajo zbranega že precej gradiva v obliki tez ali predosnutkov. V večjih delovnih organizacijah pa se pojavlja nepotrebna bojazen pred javno polemiko, zaradi takomimovanih avtorskih pravic. Dokaz tej trditvi je tudi to, da smo doslej prešli na našo željo take teze le od osmih ali devetih podjetij, čeprav vemo, da so že zbrali prvo gradivo domala v vseh večjih delovnih organizacijah. Zato je potrebno večje sodelovanje med delovnimi organizacijami tudi na tem področju; predvsem z izmenjavo izkušenj in drugimi oblikami medsebojne pomoči.

Večje težave pa nastopajo v manjših delovnih organizacijah, kjer direktor in morda še kakšen uslužbenec sestavlja celotno upravno vodstvo. Tod je namreč še mnogo nerazčiščenih stvari okrog predmeta poslovanja, organizacije proizvodnje, perspektiv bodočega gospodarskega razvoja itd.

Kako pomagati tem manjšim delovnim organizacijam, ki v naši občini prevladujejo, pa je že posebno vprašanje.

Svoječas sindikati niso priznavali zunanjih sodelavcev prav pri reševanju tega vprašanja pa ugotavljamo, da so nam potrebni in so lahko tudi koristni pomočniki pri sestavljanju statutom, seveda če bo njihovo delovanje usmerjeno v delovne organizacije in če bo temeljilo na dobrem poznavanju strukture in notranje problematike obravnavanih podjetij. Statuta kajpak ni mogoče oblikovati zunaj podjetja, marveč ob ustvarjanem sodelovanju med notranjimi družbeno-strokovnimi činitelji in zunanji sodelavci. Razen tega je potrebno upoštevati še en moment, namreč, da si bodo statuti v posameznih gospodarskih panogah in sorodnih dejavnostih dokaj podobni (statuti KZ, osemletnih sol itd.). Zato s pomočjo Ljudske univerze že pripravljamo tovariše, ki bodo pomagali zlasti manjšim podjetjem kot zunanji sodelavci.

Prav tako menimo, da bodo statuti vsebinsko dokaj različni v konkretnem tekotnem delu, da pa bi kazalo uskladiati med posameznimi organizacijami vsaj uvodni del. V ta namen smo že organizirali poseben seminar v občinskem merilu, po 5. septembru, ko naj bi prešli teze ali osnutke statutom od vseh delovnih organizacij, pa nameravamo prirediti delovne seminarje za predstavnike delovnih organizacij iz posameznih gospodarskih panog. Na teh seminarjih bomo lahko koristno razčistili nekatera še nejasna in ne dovolj poučena vprašanja, določene stvari pa tudi uskladili brez skode za notranjo avtonomijo posameznih delovnih organizacij.

Za sestavo in sprejemanje statutom so družbeno odgovorni organi upravljanja in vodstva delovnih organizacij, ne pa komisije, ki so samo tehnični organi delavskih svetov. Potrebna je večja povezava med komisijami, zlasti v sorodnih strokah. Čakanje na rezultate delovanja komisij je torej nepriporočljivo.

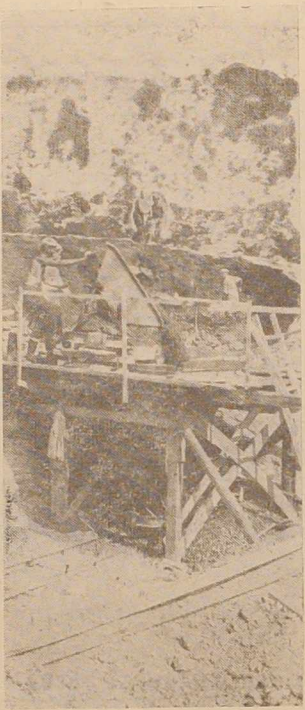
Ponekod štejejo tudi na novo zakonodajo. Čakavosti nasproti predpis bodo s prilagajanjem naših zakonodaje v nove ustavo prenehali veljati. Tako je na vidiku tudi nov zakon o delovnih razmerjih, zakon o pokojninah itd. Jasno je, da nas to ne bi smelo motiti pri sestavljanju statutom, če jih hočemo povsod sprejeti do Novega leta in do skrajnega roka — 9. aprila 1964 — že tudi praktično preizkusiti. Zato z delom ne kaže odlašati in čakati, da bodo izšli novi predpisi.

Ze pri sestavljanju statutom se bomo v posameznih organizacijah pojavljali določeni specifični problemi. Tako vprašanja v zvezi z razmestitvijo pristojnosti organov vodenja in organov upravljanja. Ponekod bo potrebno uveljaviti kombinirano upravljanje — denimo v kmetijskih združenjih, kjer se pojavljajo s svojimi vplivi in težnjami delovni kolektivi na eni in zasebni kmetije — kooperanti na drugi strani. Podobni primeri bodo tudi v prosvetnih in zdravstvenih ustanovah. Ta vprašanja bo potrebno odločno razčistiati že pri sestavljanju osnutkov in ustrezne rešitve modificirati v novih statutih.

Razen tega je potrebno družbeno in strokovno delo v zvezi s sestavljanjem novih statutom zastaviti tako, da bo hkrati usmerjeno tudi k zasnavljanju in oblikovanju dodatnih notranjih predpisov — raznih pravilnikov — saj kažejo že dosedanje izkušnje, da bodo morale nekatere večje delovne organizacije sprejeti celo do dvajset

talnih dodatnih notranjih predpisov. To pa ni nič manj pomembna družbena naloga, kot so sami statuti.

Karel Kološa — Iz razprave

Proizvodnja kremenčevega pe-ska v Puconcih — dnevni kop (Foto S. Klinar)

MARIJA LAH-VILDOVA, TOVARNA »MURA«:

POTREBNEJE ENOSTAVNEJŠI FINANČNI OBRAČUN

Statut bo posvetil posebno skrb obveščenosti kolektiva: najmanj 3 dni pred sejo bodo morali dobiti delavci vso gradivo.

Tudi razglasna postaja naj bi v bodoče več prispevala k informiranosti delavcev. Tako bodo prišli tudi člani DS na seje seznanjeni s stališči delavcev, ki jih zastopajo. Člani DS pa bodo morali o sklepih razpravljati kasneje z delovnim kolektivom.

Pri pripravljanju statuta imamo težave zaradi pomanjkanja kadrov in pa zaradi predvidenega poslovnega združevanja s hrvatskimi podjetji. Računamo, da bomo glede na to lahko pričeli z intenzivnimi pripravi statuta šele jeseni.

Poseben problem nastaja v zvezi s tem, ker nekatera vprašanja niso razčiščena v zveznem merilu. Primer: delitev dohodka, rekreacija itd.

DRAGO KOLMANIČ, trg. podjetje »Petrošnik«:

Trgovine na podeželju niso rentabilne, kar se pozna tudi pri stimulaciji. To bomo lahko uredili šele, ko bo popolnoma sproščena marža. Rentabilnost pa je povezana tudi z delom starejših delavcev v trgovinah, ki jim ni priznana prejšnja privatna delovna praksa v pokojninskem dobo, zato še ne morejo v polnoj. V obrti je to urejeno, v trgovini pa še ne.

Udeleženci razgovora o statutih delovnih organizacij v uredništvu Pomurskega vestnika

FRANC GYÖRFI, SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE »POMURJE«:

VEČJA SKRB ZA DRUŽBENO OSVEŠČANJE PROIZVAJALCEV

Pri sestavljanju osnutka statuta — poglavji o notranji organizaciji podjetja in organih delavskega upravljanja smo obdelali že lani novembra — smo naleteli na vrsto perečih vprašanj, ki izhajajo iz proizvodnega značaja našega podjetja.

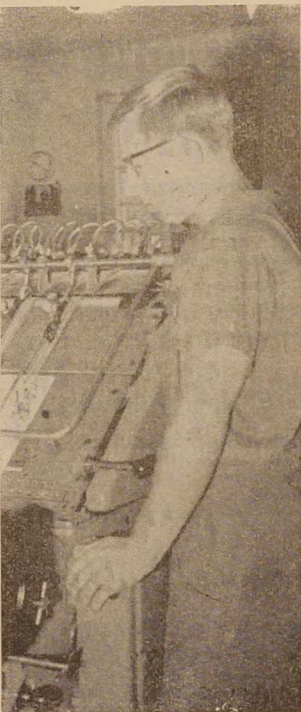
Aktualno je na pr. vprašanje delovnega časa, zlasti v zvezi delovne sile v letošnji gradbeni sezoni, saj nam grozi z zmanjšanjem bruto dohodka za okrog 200 milijonov dinarjev.

To je najbolj občutljiva točka v naših gospodarskih prizadevanjih. Znano je namreč, da je v našem podjetju zaposlenih samo okrog 10 odst. čistih delavcev, ostali pa imajo zemljo ali druge dodatne vi-re za preživljanje. To vpliva na delovno storilnost in povzroča fluktuacijo delovne sile, zlasti se zato, ker moramo čez zimo enostavno odpustiti tretjino vseh zaposlenih.

Prva etapa izgradnje podjetja je bila usmerjena h krepitvi poslovnih skladov in osvajanju potrebne mehanizacije, zdaj pa je na vrsti druga etapa: ustvarjanje potrebnih pogojev za boljši življenjski standard zaposlenih in njihovo družbeno osveščanje. Na tem področju smo že uveljavili prve

ukrepe. Center za izobraževanje zaposlenih že dobro deluje, ustanovili smo posebno komisijo za vprašanje delovnega človeka, gradimo stanovanjski blok za samce itd.

Na tem področju pa nas čaka še obilo nalog, ki jih bomo morali konkretizirati tudi v novem statutu. Potreba po spremembi strukture zaposlenih, vsaj delnega nagrajevanja vseh zaposlenih tudi v zimskem času in druga vprašanja zahtevajo tudi ustrezne rešitve. U-

Pri stroju — v tiskarni (Foto K. Sukič)

SLAVKO POLANIČ, INDUSTRIJA KOVINSKE GALANTERIJE »PANONIJA«:

KREPITEV POSAMEZNIH SEKTORJEV DELA

Naša komisija za statut je že sestavila glavne teze in jih tudi obelodanila, vendar pa je njeno delovanje začasno prenehalo, ker smo se v zadnjih dveh mesecih resno lotili notranje organizacije podjetja in posameznih sektorjev dela.

Tako smo odločno ukrepali za kadrovsko okrepitev tehničnega sektorja. Menimo namreč, da je tudi to prizadevanje tesno povezano s sprejemanjem statuta, saj gre pri tem za preusmerjanje k bolj industrijskemu načinu proizvodnje, utiranje bodočih poslovnih in kooperacijskih odnosov z nekaterimi večjimi podjetji v mariborskem industrijskem

bazenu (TAM, Borš Kidrič, EM itd.), bodočo investicijsko politiko v podjetju itd., kar vse bo moralo dobiti ustrezno mesto tudi v statutu podjetja.

Lahko rečem, da so naši delavci sprejeli brez bistvenih pripomb teze, ki se nanašajo na splošni del statuta, da pa se zelo živo zanimajo za določila o čisto konkretnih vprašanjih iz poslovanja podjetja

in življenja kolektiva, predvsem še, kako bodo v statutu obdelane njihove pravice (pravice iz delovnih razmerij, dopusti itd.).

To hkrati dokazuje, da so dokaj dobro seznanjeni tudi z načeli nove ustave in da so ta načela tudi ugodno sprejeli. To pa je vsekakor pozitivno.

FRANC KOLARIČ, Č Z P »POMURSKI TISK«:

Upoštevati posebne naloge podjetja

Pri pripravah statuta moramo upoštevati predvsem nekatere specifičnosti podjetja, ki se ukvarja z gospodarsko in kulturno-prosvetno ter propagandno dejavnostjo.

Zaradi značaja dela in pa obsežnosti posameznih področij ne bomo mogli, kot je to mogoče v nekaterih drugih panogah, finansirati deficitnih panog izključno s sredstvi, ki jih ustvarja gospodarska dejavnost. Statut bo določil tudi obojestranske obveznosti med ustanoviteljem in podjetjem. Pri pripravljanju statuta ugotavljamo določene nejasnosti glede predstavljanja podjetja.

Naš razgovor

TEMA:

statuti v delovnih organizacijah

NAVZOČI:

Polanič Slavko in Vrtarič Jurij — industrija kovinske galanterije »Panonija«; Škraban Evgen in Danč Janez — obrtno podjetje »Agroservis«; Majerič Stane in Kolmanič Drago — trgovsko podjetje »Petrošnik«; Marija Lah-Vildova — tovarna »Mura«; Györfi Franc — splošno gradbeno podjetje »Pomurje«; Kolarič Franc — ČZP »Pomurski tisk«; Merklin Štefan — kmetijsko industrijski kombinat »Pomurka«. Vsi iz delovnih kolektivov v Murski Soboti.

Za občinski sindikalni svet M. Sobota Karel Kološa in Veron Žiga.

Za uredništvo Pomurskega vestnika in Népujság: Jože Vild, Juš Makovec, Slavko Klinar in Gusti Luthar.

Razgovor je organiziralo uredništvo Pomurskega vestnika, v ponedeljek, 5. avgusta 1963.

EVGEN ŠKRABAN, OBRITNO PODJETJE »AGROSERVIS«:

Občinski statut vzporedno s statuti podjetij

Med problemi pri pripravljanju statuta v Agroservisu sodi uvajanje 42-urnega delavnika. Podjetje je uslužnostnega značaja in občani bodo želeli naše usluge tudi ob sobotah in nedeljah.

Ob močnem razvoju motorizacije postaja to vse bolj aktualno. Mimogrede moram omeniti, da pa še nimamo določeno, kje naj bi stala nova servisna delavnica.

Drugo aktualno vprašanje pri sestavljanju statuta se nanaša na zunanje sodelavce, ki se jih bodo morala posluževati podjetja v katerih ni iz objektivnih razlogov uvedena pravna služba. Zunanji sodelavci namreč pogostokrat ne poznajo dovolj podjetja. Ta pomanjkljivost se je pokazala tudi pri izdelovanju pravilnikov.

V statutih bo govora tudi o temeljnih načelih glede skladov. Primerno bi bilo, če bi ob tem bili v podjetjih seznanjeni tudi z občinskimi statuti.

Nadalje bomo v statutu jasno opredelili tudi pristojnosti organov upravljanja. Doslej smo pogostokrat ugotavljali, da so se poudarjale bolj pravice kot dolžnosti zaposlenih.

Stane Majerič, »Petrošnik«:

Kdo je pristojen?

V podjetju smo imeli v zadnjem času precejšnjo reorganizacijo, saj smo postali iz grozista grosist in detajlist. Vprašanje pa je, ali je s tem reorganizacija končana.

Tudi pri nas je veliko govora o 42-urnem delavniku. Toda vprašanje je, kako to v specializirani trgovini zagotoviti. Pred nedavnim smo opustili dve nerentabilni poslovalnici in sicer v Motovilcih in pri Gradu. To smo storili sporazumno s krajevno skupnostjo, toda občani se kasneje z našo odločitvijo niso strinjali. Vprašanje je, kdo je pristojen odločati o ukinitvi trgovske poslovalnice; ali delavski svet podjetja, ali zbori občanov oz. občinska skupščina.

Posebne težave nam dela tudi vprašanje dopustov. Imamo 25 poslovalnic v katerih je zaposlen samo po en človek. Čeprav bi mu lahko dali denarno nadomestilo za dopust, se dogaja, da posamezniki tega nočejo.

ŠTEFAN MERKLIN, KMETIJSKO IN DUSTRIJSKI KOMBINAT »POMURKA«:

Sistem obveščanja kolektiva ne ustreza

Prvi osnutek novega statuta kombinata s 14 določbami že imamo. Komisija, ki je hkrati koordinator tovrstne aktivnosti v posameznih obratih kombinata, pa je pri svojem delu naletela na vrsto delikatnih vprašanj. Predvsem je težila h konkretizaciji in prilagajevanju zakonskih določil razmeram in notranjemu razvoju gospodarske organizacije kot celote, saj vemo, da je v okviru kombinata vrsta različnih dejavnosti, proizvodnih in neproizvodnih, da gre za proizvodni proces od osnovnega kmetijskega pridelka do končnega izdelka v predelovalni industriji. Težimo tudi za tem, da bi posamezni obrati svoje statute še po- globili in prilagodili svojim notra-

njim razmeram in specifičnostim. Tako bo moralo priti do določenih sprememb v sami shemi upravljanja. Sedanja skupščina delavskih svetov s 60 člani je bolj konferenca delovnih kolektivov z uveljavljenim delegatskim sistemom kot pa osrednji organ upravljanja. Najti bo potrebno drugačno organizacijsko obliko. V statutu bomo morali posvetiti posebno pozornost zunanjetrgovinskim poslovanju podjetja, zlasti se zato, ker ta vprašanja niso dovolj obdelana niti v jugoslovanskem merilu. Določene pristojnosti bo potrebno čisto konkretno obdelati (predmet poslovanja, pooblastila itd.). Tudi sistem obveščanja več ne ustreza. Zapisniki s sej delav-

skih svetov so največkrat zgolj formalnost. Priprave na seje DS so slabe, brez predhodnih konsultacij s člani kolektivov. V kombinatu sicer izdajamo informativni bilten, vendar pa to še ne zadostuje, zato nameravamo ustanoviti v okviru kombinata posebno tajništvo organov upravljanja. V pristojnosti bodo še nadalje ostali pravljanijski budo se morajo ostali nekateri samoupravni akti (pravilnik o štipendiranju, pravilnik o poslovnih in uradnih skrivnostih itd.). Razume se, da je poslovanje podjetja javno, vendar pa so določene stvari tudi strogo zaupnega značaja.

V statutu bomo konkretno zasnovali tudi odnose do družbene

skupnosti ter drugih družbenih in kmetijskih organizacij. Izhajamo namreč iz stališča, da so čisti kmetijski proizvodnje enotni, da so to skupni cilji, temu pa bodo morali biti podrejeni tudi odnosi kombinat-kmetijske zadruge. Napak bi bilo misliti, da v bodoče ne bodo obstajale na tem področju subjektivne težnje, vendar pa jih bomo morali skupno odpravljati. Ponekod se bo morda pokazala tudi potreba po kombiniranem upravljanju, zlasti v primerih, ko družbena kmetijska gospodarstva navezujejo vse pogostejše kooperacijske odnose z zasebnimi kmetovalci.

Kdo in kje lahko poleg direktorja še zastopa podjetje.

O samoupravljanju bo postavil statut samo načelno orientacijo. Ostalo bodo urejali pravilniki. Sodim, da statut ne more zajemati tudi vsebinske plati perspektivnega razvoja podjetja, lahko pa statut v tej zvezi postavi določila o analizi, ki so potrebne za nadaljnji razvoj in sicer v zvezi s kadri, surovinami itd.

MOSKOVSKI SPORAZUM

DIFERENCIACIJA MED SILAMI MIRU IN VOJNE

V kremeljski Jekaterinski dvorani v Moskvi je prišlo pretekli ponedeljek do zgodovinskega dogodka, izredno pomembnega za ves svet in človeštvo.

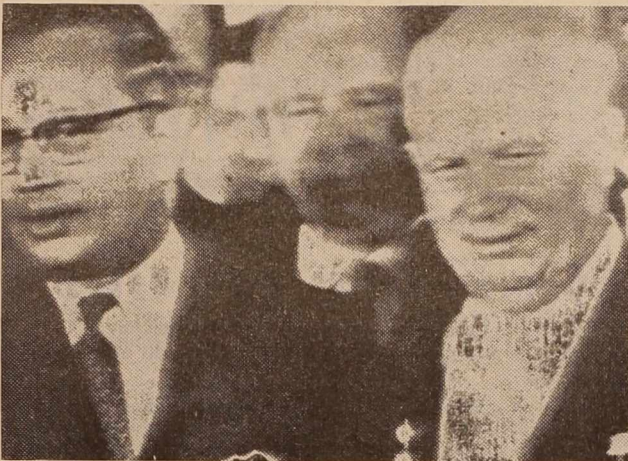
V slovesnem vzdušju so zunanji ministri treh atomskih velesil — ZDA, Sovjetske zveze in Velike Britanije —, Dean Rusk, Andrej Gromiko in lord Home, podpisali sporazum o prepovedi poskusov z jedrskim orožjem v ozračju, vesolju in pod vodo.

Svečanemu podpisovanju sporazuma sta poleg ostalih najvišjih sovjetskih državnih in političnih voditeljev prisostvovala tudi sovjetski premier Nikita Hruščov in generalni sekretar OZN U Tanti.

Milijoni gledalcev, ki so v ponedeljek popoldne spremljali ta dogodek na televizijskih ekranih, so lahko opazili vedrino in radost na obrazih vseh državnikov, ki so prisostvovali podpisovanju tega sporazuma.

Po ceremonijah so podpisniki sporazuma, generalni sekretar OZN U Tanti in sovjetski premier Hruščov ocenili sporazum kot dobro dejanje v korist svetovnega miru in človeštva, kateremu se odslej ne bo potrebno več bati radioaktivnega dežja, ki je v zadnjem času že grozil z resnimi posledicami za človeški rod. Govorniki pa so tudi izrazili prepričanje, da je lahko podpis sporazuma tudi prva pomembna etapa na poti sporazumevanja o drugih svetovnih vprašanjih, ki so še odprta in zato še vedno zastrupljajo ozračje mednarodnih odnosov.

Nas zapis pa ne bi bil popoln, če ne bi hkrati omenili, da so se po podpisovanju sporazuma znašle na isti liniji nekatere države in vlade v zapadnem in vzhodnem bloku: Francija, Zpadna Nemčija, Kitajska in Albanija, ki so zavzele odklonilno stališče do podpisanega sporazuma. Čeprav so motivi za odklonilno stališče do moskovskega sporazuma pri posameznih državah kaj različni, jim je skupno vendarle eno: da s svojim trmasti nasprotovanjem nastajajočemu progressu na področju mednarodnega sporazumevanja delajo izredno slabo in celo škodljivo uslugo človeštvu, ki že zaradi svojih elementarnih potreb iskreno in vztrajno teži k svetovnemu miru. Stališče Kitajske do moskovskega sporazuma je nalezljivo na ostro obsodbo zlasti v Sovjetski zvezi in drugih socialističnih državah.

Moskva: sovjetski premier N. Hruščov in generalni sekretar OZN U Tanti — na svečanosti ob podpisu sporazuma

Čeprav je podpisovanje sporazuma o prepovedi poskusov z jedrskim orožjem v ozračju, vesolju in pod vodo bolj formalen akt, ki je močno nadkrilil že kar maratonska pogajanja osemnajstletne v Zenevi o razorožitvi in je pravzaprav le konkreten rezultat predhodnih pogajanj med uglebnimi predstavniki treh atomskih sil, pogajanj, ki niso bila prav nič lahka in je bilo prav gotovo potrebno premostiti številne ovire na poti do sporazuma.

Toda državniška modrost in dobra volja treh atomskih partnerjev je končno le pripeljala do sporazuma, ki je svetla točka in bodrilno znamenje za nove razjasnitve v čisto že skrajnih meja naelektrjenih sferah hladne vojne in medblokovskih nasprotij. Zato je tudi povsem logično, da so spo-

lementarnih potreb iskreno in vztrajno teži k svetovnemu miru. Stališče Kitajske do moskovskega sporazuma je nalezljivo na ostro obsodbo zlasti v Sovjetski zvezi in drugih socialističnih državah.

Moskovski sporazum je torej privedel tudi do določene diferenciacije med silami, ki so resnično za mir in silami, ki so za mir samo iz taktičnih razlogov, da se ne bi razgalili njihovi resnični obrazi pred očmi vsega človeštva. Tudi nadaljnji koraki na področju mednarodnega sporazumevanja kanijo še bolj pospešiti to diferenciacijo. Toda dokleje se bodo lahko posamezne države še upirale volji in zahtevam vsega človeštva, če se ne bodo hotele same pahniti v brezizgledno osamljenost?

Podpisniki moskovskega sporazuma so se te dni v Moskvi spet vsedli za zeleno mizo. Znamenja kažejo, da gre to-

OD TEDNA DO TEDNA

razum pozdravile vse miroljubne sile na svetu kot rezultat lastnih prizadevanj in dejanj, ki obeta izredno mnogo že s sedanjimi posledicami, bo pa lahko tudi zgodovinski kamen, če mu bodo že v bližnji bodočnosti sledili novi koraki na področju sporazumevanja o vseh bistvenih, še nerešenih svetovnih vprašanjih.

Podpisnice sporazuma so, kot kaže, že vnaprej računale na tako razpoloženje svetovne javnosti in človeštva, od tod tudi njihovo vabilo generalnemu sekretarju U Tanti v vizito za Moskvo. O tem nas lahko prepričajo tudi svečane deklaracije nad 70 držav, ki so se že izjasnile, da bodo od danes naprej pristopile k sporazumu. Izredno ugodne izjave o podpisnem sporazumu pa so dali tudi voditelji in predstavniki nekaterih drugih držav, tako da sedaj že zanesljivo računajo, da bo podpisalo sporazum nad sto držav na zemeljski obli.

krat za trasiranje novih razgovorov o drugih važnih svetovnih vprašanjih. O že splošno predlogu Sovjetske zveze za sklenitev nenapadnega pakta med državami Atlantske zveze in Varšavskega sporazuma. O opustitvi poskusov z jedrskim orožjem pod zemljo, za kar so pustili podpisniki tudi odprta vrata za pogajanja tudi v sedanjem sporazumu, varnosti v Evropi, berlinskem vprašanju, Kubi itd. Predvsem pa še o popolni razorožitvi in uničenju sredstev za vojne namene.

Če bodo tudi pri reševanju teh aktualnih svetovnih vprašanj doseženi ugodni rezultati v korist človeštva in ohranitve trajnega svetovnega miru, potem bo letošnji avgust zapisan z zlatimi črkami v zgodovinskih analih — ne le kot vroč mesec z dopustniškim lagodjem, marveč kot mesec izredne aktivnosti in temeljnih dosežkov na svetovnem poprišču.

Pričakovanja letine so bila večja

Vse kaže, da zaključek kmečkega leta ne bo posebno ugoden. Že sedaj je znano, da je letina pri pšenici za okrog 33 odst. slabša od lanske, čeprav bi po pričakovanju lahko bila ugodnejša. saj so pri lanskem jesenski setvi porabili mnogo več umetnih gnojil in posejali okrog 100 vagonov semenske pšenice. Zima pa je opravila svoje: ne samo pri rži, kjer je »pospravila« domala ves pridelek, marveč tudi pri pšenici visokorodnih sort.

Z malo anketo v 9 pomurskih kmetijskih organizacijah smo ugotovili, da so v štirih primerih ocenili letošnjo letino pri pšenici kot slabo, v petih primerih pa kot srednjo. Povprečni hektarski donos pri pšenici visokorodnih sort se sučejo okrog 29 stotov, povprečni rekordni donosi pa 40 stotov. Najugodnejše povprečne hektarske donose so pri intenzivnih sortah pšenice dosegli v kmetijskih zadrugah Križevci pri Ljutomeru,

Ljutomeru in na Cankovi (32 stotov), največje rekordne hektarske donose pa na Kmetijskem gospodarstvu Gornja Radgona (50,20 stota) in v kmetijski zadrugi Križevci pri Ljutomeru (48 stotov). Po tej anketi so se najbolj obnesle pšenice sort »sanpastore«, etoile de choisy in sanpastore.

Sicer pa se po oceni kmetijskih strokovnjakov gibljejo hektarski donosi pri pšenici takole: v druž-

Vedno večji priliv gostov

Zdravilišče Slatina Radenci je vse bolj obiskano. Sem pa ne hodijo le domači, temveč v precejšnjem številu tudi tuji gosti.

Sedaj, ko je sezona na višku, so oddali že vse sobe v zdravilišču in tudi privatnih sob ni nič več prostih. V ilustracijo naj navedemo, da je v mesecu juliju zdravilišče obiskalo 447 domačih ter 162 tujih gostov s 6.162 oz. 2.015 nočinami. Največ tujih gostov je bilo iz bližnje Avstrije in to kar 104, potem 28 iz Italije, 12 iz ZDA, 8 iz Nemčije ter 10 iz ostalih dežel kot so: Francija, Grčija, Kanada in Švedska.

Srečanje partizanskih patrolj

Krajevni odbor ZB NOV Križevci pri Ljutomeru je organiziral v nedeljo srečanje partizanskih patrolj. Pripravili so tudi poseben program v katerem so nastopile folklorne skupine prosvetnih društev. Prireditve se je udeležilo precejšnje število ljudi.

V POMURJU OKROG 40 MILIJONOV PRISPEVKOV PRIZADETEMU SKOPJU

Pomoč še vedno prihaja

Medtem ko se življenje v Skopju normalizira in so prve mladinske brigade začele s postavljanjem montažnih naselij za desetstisoče prebivalcev porušenega mesta ob Vardaru, akcija zbiranja pomoči za prizadete še vedno poteka po vsej naši domovini, nove pošiljke pomoči pa prihajajo tudi iz tujine.

V Pomurju se akcija za pomoč Skopju nadaljuje. Posebni štabi pri odborih krajevnih organizacij SZDL in RK bodo v naslednjih dneh končali z nabiranjem pomoči med občani na vaseh. Od vsepovsod nam

NA AVTOCESTO JE ODŠLO 80 BRIGADIRJEV

V soboto zjutraj so iz Murske Sobote odpotovali brigadirji iz soboških srednjih šol na zvezno delovno akcijo, cestno »Bratstva in enotnosti«.

60 srednješolcev je odšlo v III. mariborsko MDB »Stefana Kovača«, medtem ko je dvajset mladink in mladincev odpotovalo naprej v Ljubljano, kjer so se priključili slovenski mladinski delovni brigadi Rdečega križa.

Vrnili se bodo v prvih dneh meseca septembra.

poročajo, da so občani prispevali precejšnja denarna in materialna sredstva. Tudi delovni kolektivi gospodarskih organizacij, ki prej še niso nazkazali pomoči, so to storili v tem tednu.

Znesek 31 milijonov, kolikor je bilo zbranih v preteklem tednu, se je povečal do torka v tem tednu za več kot 5 milijonov dinarjev. Še vedno prihajajo na občinske štabe za pomoč Skopju sporočila o novih prispevkih, posebno veliko pa je zanimanje pomurske mladine za odhod delovne brigade, ki naj bi odšla pomagat graditi novo Skopje. Občinskim komitejem ZMS v vseh štirih pomurskih občinah se je doslej prijavilo več kot 100 ml-

adin in mladincev, ki bi hoteli odpotovati na zvezno delovno akcijo v Skopje.

Tudi različne specialne ekipe strokovnjakov in drugih delavcev so pripravljene in čakajo poziva, da bi krenile v Makedonijo.

V Pomurje so v tem tednu prispeli tudi prvi evakuiranci iz Skopja, pričakujemo pa, da jih bo v naslednjih dneh prišlo še več.

M. Sobota

MLADINA NE SME STATI OB STRANI

Včeraj je bil v Murski Soboti plenem občinskega komiteja ZMS. Člani občinskega komiteja so razpravljali o vlogi ZMS pri oblikovanju statuta delovnih organizacij, komun in krajevnih skupnosti.

Poudarili so, da mora mladina ustvarjalno sodelovati pri sestavi teh dokumentov, zato bodo v drugi polovici meseca avgusta v vseh delovnih organizacijah sestanki aktivov ZMS, kjer naj mladina ocenjuje dosedanje delo na tem področju, sprejme pa naj tudi sklepe o nalogah, ki jih bo potrebno še rešiti.

Tudi v aktivih ZMS na terenu bodo podobni sestanki, ki jih bodo sklicali krajevni komiteji ZMS na svojih območjih. Na včerajšnji seji so poudarili, da mladina ne sme stati ob strani tako pomembnih dogajanj, kot je sprejemanje statuta.

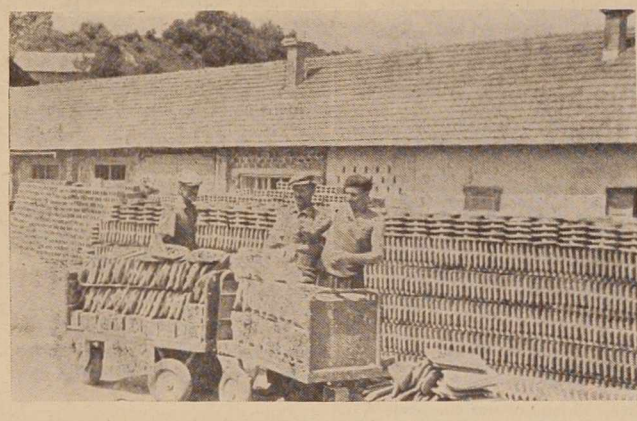
Na včerajšnji seji občinskega komiteja ZMS so sprejeli sklep, da bo občinski komitej razpisal tekmovalno za dvig produktivnosti med aktivni ZMS v delovnih organizacijah soseske občine. Sprejeli so tudi propozicije tekmovalja in sklenili so, da bo potek tekmovalja spremljala komisija za gospodarstvo pri občinskem komiteju ZMS.

VELIKO POVPRASEVANJE PO IZDELKIH »IMGRAD«

Ljutomersko podjetje »Imgrad« se uvršča med večja gradbeno podjetja. Opravlja vsa montažna dela, rekonstrukcije in izdeluje montažne elemente. V podjetju se zelo trudijo za pravočasno izpolnjevanje pogodb, kar jim omogoča tudi obrat gradbenega materiala v sestavu podjetja. Iz opreknariških peči dobijo dnevno do 20.000 opečnih enot.

Izdelki Ljutomerskega »Imgrada« se odlikujejo po svoji kakovosti, zato je veliko povpraševanje po njih. V kratkem nameravajo presenetiti svoje odjemalce z novimi izdelki.

(Foto S. Feuš)

ma čisto tudi nepotrebne težave, ki jih znajo nekateri tretji partnerji dobro izkoristiti.

Potrebe po rajonizaciji kmetijske proizvodnje in zaokroževanju Kmetijskega prostora z vedno močnejšim družbenim sektorjem kot upravljalcem zemljišč in proizvodnih sredstev zahteva tudi v graškem okolišju enotno ukrepanje. Sedanje izkušnje celo kažejo, da bo po dveh tirih težko priti k enemu cilju.

Ali naj bo ta en sam tir kmetijska zadruga s sedanjim

Križevci pri Ljutomeru

Čebelarstvo društvo v Križevcih pri Ljutomeru bo v nedeljo proslavilo svoj visoki jubilej: 65-letnico svojega obstoja in uspešnega delovanja. Proslava bo pod pokroviteljstvom Zveze čebelarstvih društev Slovenije, udeležili pa se je bodo tudi predstavniki čebelarstvih društev iz Pomurja in naše republike.

Jubilant je pripravil pester celodnevni program. Na svečani akademiji, ki se bo pričela ob dveh popoldne, bodo izdali tudi zlato spominsko knjigo, v katero bodo vpisana imena vseh ustanoviteljev društva in zaslužnih članov. Ob tej priložnosti bodo izročili za služnim čebelarjem in odborni-

kom tudi spominske značke. Na družabni prireditvi pa bodo gostom postregli s posebnimi čebelarstvenimi specialitetami: brezalkoholno in alkoholno medicino, medenim žganjem, pristnimi vinji in domačimi jedili.

85 DRUŽIN ŽELI NUDITI VARSTVO SKOPSKIM OTROKOM

V lendavski občini se je kar 85 družin odzvalo pozivu RK, da naj sprejmejo v varstvo otroke, ki so zaradi razrušenih domov morali zapustiti Skopje. Družine, ki so se odzvale pozivu, so pripravljene za nedoločen čas sprejeti celotno oskrbo otrok, ki bi prispeli v lendavsko občino.

NOVO INDUSTRIJSKO HALO GRADIJO

Ljutomersko podjetje »Tehnostroj« je pričelo graditi novo industrijsko halo, ki bo omogočila znatno razširitev proizvodnje in odpravlja v njej sedanja »ozka grla«. Nova industrijska hala, katero bodo do Dneva republike spravili pod streho, bo stala okrog 40 milijonov dinarjev. Prihodnje leto se bo v njej pričela že tudi proizvodnja.

NAD 500 PROIZVAJALCEV MED KRVOJALCI

Do srede je nad 500 članov delovnih kolektivov iz soboške občine izreklo pripravljenost, da bodo v slučaju potrebe oddali svojo kri za ranjene prebivalce Skopja. Prijave se še vedno nabirajo, akcija za odvzem krvi je pa v teh dneh v teku tudi na terenu in o njej še ni točnih podatkov.

KRAJEVNE SKUPNOSTI

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Povzeto iz poročila o statutih krajevnih skupnosti v ljubljanskem okraju, so naloge KS tam predvsem naslednje:

- pospešujejo in organizirajo gospodarsko-komunalne, zdravstveno-socialne, prosvetno-varstvene in druge službe za razdeljevanje potreb občanov (to je splošno določilo ustave);
- upravljajo družbeno premoženje, ki ji je dano v upravo ali upravljanje (pri nas: vaški domovi, vrtičke, vodnjaki, napajališča, mostne tehnike, manjše hiše, vaške ceste in pota itd.);
- ustanavljajo podjetja — zavode, vzgojno-varstvene, kulturne ter druge ustanove, ki so neposrednega pomena za občane (kino, kulturna društva, Svobode, godbe);
- skrbijo za stanovanjsko gospodarstvo na svojem območju (zato dobivajo del najemnine, vzdrževanje, upravljanje, dodeljevanje stanovanj itd.);
- razpravljajo o urbanistični ureditvi (ne sklepajo);
- skrbijo za izgradnjo, vzdrževanje cest, kanalizacij, vodovod, pokopališč, otroških igrišč, urejanje zelenic, jarkov, skrb za snago in druge komunalne zadeve;
- skrbijo za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov in za rekreacijo občanov;
- organizirajo in pospešujejo kulturno prosvetno dejavnost, gradnjo in vzdrževanje kulturnih objektov (glasbena šola, kino, knjižnica);
- pomagata hišnim svetom;
- organizirata pomoč družinam in gospodinjstvom s tem, da ustanavljajo servise, obrate družbene prehrane in skrbijo za dobro poslovanje trgovske in gostinske mreže;
- nudijo pomoč zaposlenim materam (tudi kmečki materi) — (pralnice, krpalnice, skrb za ozimnico, dostava na dam itd.);
- varstvo predšolske mladine (igrišča, kuhinja, delavnice za tehnično vzgojo itd.);
- skrbijo za socialno ogrožene osebe, ki jim je pomoč potrebna (Selo-Fokovci);
- predlagata skrbnike za mladoletnike;
- skrbijo za preventivno zdravstveno varstvo in sodeluje z zdravstvenimi domovi (pomoč na domu);
- skrbijo za požarno varstveno službo in ukrepa ob elementarnih nesrečah;
- zagotavljajo občanom pravno pomoč (pravno posvetovalnico — advokaturu);
- skrbijo za delovanje poravnalnega sveta;
- opravljajo druge zadeve za katere jih pooblasti občinska skupščina (ne izključujemo).

To so nekatere dejavnosti, povzete iz ljubljanskega statuta krajevnih skupnosti. Naše skupnosti opravljajo že sedaj tudi

- razglaševalno-obvestilno službo (krajevni kurirji) lahko pa bi tudi posebej navedli
- da skrbijo za dejavnosti, ki so v pomoč kmetu in kmečki ženi ne toliko pri kmečkem delu, ker spada to v delokrog KZ, temveč pri njihovih drugih opravilih kot n. pr. z organiziranjem kovačnic, vaških kopalnic, vaških hladilnic, vaških pralnic;
- skrbijo naj tudi za vzdrževanje vaških potokov in vodotokov, jarkov, napajališč (mlak) za živilno, vodnjakov za napajanje živine.

Se nekaj o delu poravnalnega sveta. Z ustanovitvijo KS je tudi to vprašanje rešeno, ker se njihove pristojnosti in organizacijska morala predpisati s statutom KS. Tako določa tudi osnutek našega osnutka, ki pravi, da mora poravnan svet enkrat na leto o svojem delu poročati zborom volivcev. V tem pogledu je sedanjí začasni statut popolnoma pomanjkljiv. V praksi imamo doslej pri vsaki krajevni skupnosti le po en poravnaní svet. Ne vidim tudi razloga, če bi to potreba narekovala, da bi jih bilo v večjih skupnostih tudi več. Brez potrebe pa bi ga imeli v vsaki vasi.

Med važna vprašanja, ki jih bomo morali v okviru priprav statuta KS reševati so tudi organizacijska vprašanja. Mislim, da glede ustanovitve skupnosti ne bi moglo biti problemov. Ustanovijo jih občani na zborih občanov. Toda tu se moramo takoj ustaviti pri tem, kaj je zbor občanov, kaj je kakšno območje se sklicuje zbor občanov. Republiška ustava pravi, da se območje zbora občanov določi s statutom občine. Osnutek statuta pa pravi, da se zbor občanov praviloma sklicuje po sedežih krajevnih skupnosti, torej za celo območje. Občinski skupščini pa daje pooblastilo, da se zbori vršijo tudi po posameznih naseljih. V bistvu gre torej le za dve vrsti zborov, za ene širše in ene ozkeje. Mislim, da bi bilo potrebno osvojiti oba pojma in določiti v občinskem statutu in prav tako v statutu KS za kakšno namene se sklicuje eden in za kakšne druge. Primer: pravilno se mi zdi, da obravnava letni družbeni plan občine, proračun, obč. statut in stviri obč. značaja širši zbor ali če bi ga imenoval zbor za območje KS. Zbor občanov za območje vasi pa bi vsekakor moral obravnava ožje probleme vasi, kandidature, proračun KS, kraj. samoprispevek in podobno.

O ustanovitvi KS naj bi sklepali ožji zbori po vaseh. S statutom bo vsekakor potrebno predpisati kakšne so pristojnosti enega, oziroma drugega zbora v KS. Menim, da bi bil zbor občanov lahko najvišji organ KS ali pa tudi ne. Lažje tam, kjer je ena vas ena KS in težje tam, kjer je v KS več vasi in več krajev. Vsekakor bo zbor občanov za kraj moral sklepati o organih t. j. odboru oz. svetu krajevnih skupnosti. Statut bo moral določiti ne samo skupno število sveta, oz. odbora, temveč tudi število članov, ki jih voli posamezni kraj oz. zbor. Tudi mandatno dobo in način določitve bo moral določiti. Načrti se zavzemajo za štiri- do petletno mandatno dobo, za načelo rotacije in za tajne volitve, drugi menijo, naj bi se volili kot doslej, vsaki dve leti in po sklepu zbora javno oz. tajno, vendar kar na zboru samem. Vsekakor odbor ne bi smel biti prevelik in v tem primeru ne bi bilo potrebno imeti izvršnega odbora. Odbor bi naj imel

predsednika, po potrebi tajnika in blagajnika. Odbor bi naj imenoval tudi komisije n. pr. za komunalno in servisno dejavnost, za gospodarstvo in urbanizem, za prosveto, za zdravstvo in socialno-varstvene zadeve, za prošnje in pritožbe, za kulturo in prosveto in podobno.

Posebno področje, ki ga bomo mogli dobro preštudirati pa je vprašanje ali naj ima vsaka vas, ki ni samostojna skupnost znotraj kraja, še kak svoj vaški odbor ali ne. Tam, kjer zastopajo eno vas trije ali več odbornikov bi lahko rekli, da tvorijo ti neke vrste organ, ki v vasi rešuje vsa tista vprašanja, ki imajo zgolj krajevni značaj, oziroma ki za območje vasi izvajajo sklepe odbora KS. Toda mi imamo vrsto krajev, kjer so vsaj v KS zastopane z enim ali dvema odbornikoma (eden odbornik bi moral biti stari obližar). Kako pa v teh primerih? Ena možnost bi bila, da gremo na večje odbore

Most čez Muro med dvema Radgonama (Foto K. Sukič)

(plenume), v katerih je n. pr. v celoti zastopan vaški odbor, ki šteje najmanj 3 člane. V tem primeru bi bilo potrebno imeti tudi izvršni odbor, ki bi ga naj sestavljali vsi predsedniki vaških odborov. Druga možnost je ta, da ostanemo pri sedanjí obliki. To vprašanje bo vsekakor še proučiti in zdi se mi da ni enostavno. Potrebno bo videti, ali bi bilo priznati članu občinske skupščine članstvo odbornika KS. Ponekod so enega, drugod drugega mnenja. Menim, da bi odbornik obč. zbora moral delovati v krajevni skupnosti z avtomatsko pravico. Vprašanje je, kako z odborniki zbora delovnih organizacij. S tem v zvezi sploh obstaja vprašanje, kako vključiti v krajevno skupnost tudi delovne organizacije in kako določiti v njih njihovo zastopstvo. Ne vidim potrebe, da bi šli na dvodolni sistem tudi v KS, toda odbornike zbora delovnih organizacij bi vsekakor bilo koristno pritegniti k sodelovanju vsaj v Murski Soboti! Odprto je tudi vprašanje: uslužbenec krajevnih skupnosti? Zaukrat, razen soboske, krajevnih skupnosti nimajo stalnih uslužbencev. Da bi administrativno finančno poslovanje teklo nemoteno, smo pooblastili krajevne urade, da oni opravljajo te posle za KS. Zato smo povečali število uslužbenec krajevnih uradov. Zavedamo se, da to ni povsem najboljša rešitev, je pa zaenkrat najracionalnejša, ker je tako uslužbenec dobro izbralen.

Finančno poslovanje je danes tudi zelo zahtevno in zahteva kvalificiranega uslužbenca, honorarne zaposlitve z različnimi drugimi osebami pa niso dovolj zanesljive. Mislim, da s tem, da nismo določili te uslužbenca za tajnike, in da se tajnik voli v odboru nismo ravno napak. Krajevni uradi so le fin. admin. servisi KS, ki se finansirajo iz istih virov kot KS. Tajnik KS naj bi bil v UO KS predstaven zastopnik in administrativna vez med KS in KO. Lahko je tudi sopodpisnik finančnih listin. Blagajnik bi naj imel čim manj opravil z gotovino. Pretežni del njegovih poslov bo opravil uslužbenec KU in je zadolžen za finančno administrativne posle KS. Ta vodi tudi računovodstvo. Blagajnik bi eventuelno opravljal drobnejše posle, povezoval odbor KS z KU in vodil evidenco o izpolnjevanju obveznosti občanov do samoprispevka. Proučiti bi bilo potrebno, ali bi bil potreben tudi nadzorni odbor. Morda bi bilo dovolj, če bi zbor občanov pred potrditvijo zaključnega računa določil komisijo, ki bi naj pregledala poslovanje KS. Poslovanje pa bo podvrženo tudi kontrolnim organom občinske skupščine. Nadaljnje vprašanje je finansiranje. Če bo pretežen del svojih dohodkov črpala krajevna skupnost iz občinskih virov, pri tem nobena ne bo smela zanemariti lastnih virov. Vsekakor je tudi to področje važno. Naš statut prepušča občinski skupščini, da z družbenim planom določi merila za dodeljevanje sredstev, ki lahko izvirajo iz občinske doklade, ali občinskega proračuna ali proračunskega prispevka. Pravilno je, da občinski družbeni plan določa višino sredstev za potrebe KS iz celokupnih sredstev občine v skladu s svojo zmogljivostjo. Vendar bi moral določiti statut poleg virov tudi še merila sama. Za letošnje razdelitev sredstev smo uporabili naslednja: gospodarsko moč kraja, komunalne specifičnosti (ceste) in nekaj tudi trenutne potrebe. Ne trdim, da je oblika najboljša, toda od 28/m din za območje prejšnje soboške občine smo razdelili 23,5 milijonov po objektivnih kriterijih in le 4,5/m po subjektivnih. Mislim, da se ta oblika da zavarjati.

Edo ing. PERHAVEC

VSAKODNEVNE SLIKE Z OBMEJNEGA PREHODA V GORNJI RADGONI:

VEDNO ŽIVAHNO

Čez most, ki povezuje našo domovino s sosednjo Avstrijo v Gornji Radgoni zdrvi vsak čas kakšen avtomobil, motorno kolo ali moped. Ljudje prihajajo in odhajajo, nekateri se kmalu izgubijo med zgradbami avstrijske Radgone, drugi spet izginejo na tlakovani cesti za ovinkom, ki pelje v središče Gornje Radgone.

Prizor se ponavlja vsak dan in uslužbenci na obmejnem prehodu imajo vedno polne roke dela. Vsakega potnika, ki prekoraci lesen most, je treba evidentirati, zapisati njegov prihod v obmejno propustnico, ki jo nosi s seboj ali pa pregledati prtljago.

Vendar to gre hitro. Hitreje kot bi človek pričakoval. Nekaj minut je treba počakati in že lahko nadaljuješ pot. Seveda vedno ni tako. Takrat, ko

ljudje prihajajo in se vračajo čez most v skupinah, je treba že malo počakati. To se ne zgodi tako poredko. Ob sobotah in nedeljah je pač malo več gneče in več dela za uslužbence obmejnega prehoda. Takrat srečamo na mostu tudi največ jugoslovanskih in avstrijskih državljanov. Pretaklo soboto je prešlo čez radgonski lesen most nad 700 jugoslovanskih in 800 avstrijskih državljanov. Tudi naslednji dan v nedeljo je bilo tako. Na obmejnem prehodu so zabeležili 350 jugoslovanskih in 800 avstrijskih državljanov.

Pa še to. Ko prihajajo avstrijski državljanji k nam, ne prinašajo mnogo stvari. Ob povratku pa največkrat nosijo

prehrambene artikle, medtem ko jugoslovanski državljani iz Avstrije prinašajo v glavnem čokolado, banane, pomaranče in nogavice.

Povprečno zabeležijo na obmejnem prehodu v Gornji Radgoni dnevno 1300 prehodov. Na lesenem mostu se srečujejo državljani dveh sosednjih dežel, odmev njihovih korakov pa preglasha šum Mure, ki teče pod lesenimi oboki mostu. Življenje teče, na obmejnem prehodu pa je vedno živahno.

ŠE O MALOOBMEJNEM PROMETU V POMURJU

PRVO POLLETJE 94.760 PREHODOV

Vedno več ljudi obmejnega pasu iz Slovenije in sosednje Avstrije koristi stalne obmejne propustnice za prehod meje med Jugoslavijo in Avstrijo. Tudi mnogo

Prijazen carinik na obmejnem prehodu (Foto K. Sukič)

Kuzma: letos na cestah

Prebivalci Kuzme so prispevali letos že okrog 500 delovnih dni pri urejanju ceste od svojega kraja do obmejnega bloka.

Ta cesta je posebno važna zaradi razvijajočega se malo-obmejnega prometa in vse večjega dotoka avstrijskih turistov čez ta obmejni prehod v Pomurje. Cesto so vsaj za silo usposobili za promet, prihod-

nje leto pa jo nameravajo povsem urediti. Ceste pa so izredno slabe v vsem okolišu, zato so letos za njih urejanje primaknili enak krajevni samoprprispevek tudi v drugih vaseh. Največ del so občani opravili pri kopanju gramozov in čiščenju obcestnih jarkov.

Zaradi letošnjega angažiranja sredstev krajevnih skupnosti in prostovoljnega dela občanov pri obnavljanju skrajno slabih cest pa so v Kuzmi morali odložiti ustanovitve nekaterih zelo potrebnih servisnih delavnic — čevljarske in mizarjske. Tudi vodovod, iz katerega bi dovajali zdravo pitno vodo v ves spodnji del kraja, je ostal še nerešen nalog, katero pa prihodnje leto ne bodo smeli več odložiti, saj je tudi novo šolsko poslopje ostalo brez zadovoljive preskrbe z vodo.

Z NOVIM ŠOLSKIM LETOM NOV USPEH:

Nova šola v Kuzmi

V preteklem in v prejšnjih šolskih letih je bilo v Kuzmi veliko pomanjkanje šolskih prostorov. Pouk je bil v neprimernih prostorih in v zgradbah, ki so bile precej oddaljene druga od druge.

V novem šolskem letu tega problema ne bo več. V Kuzmi končujejo z deli na novem šolskem poslopiju.

V novi šolski zgradbi, ki bo svojemu namenu predana v začetku septembra, bodo tri nove učilnice, stanovanje in sanitarije. Ta zgradba je tudi v neposredni bližini stare šole, ki so jo pravtako uredili. Tako bo v septembru pouk lahko potekal v petih učilnicah, učilnice v »gornji šoli« pa bodo preuredili v prostore za mlečno kuhinjo in tehnično vzgojo na šoli.

Z otvoritvijo nove šolske zgradbe bo pomanjkanje prostorov za nekaj let rešeno, vendar pa bo potrebno misliti v prihodnje še na povečanje in na ureditev prostorov za tehnično vzgojo, na izgradnjo telovadnice in igrišč.

—:—

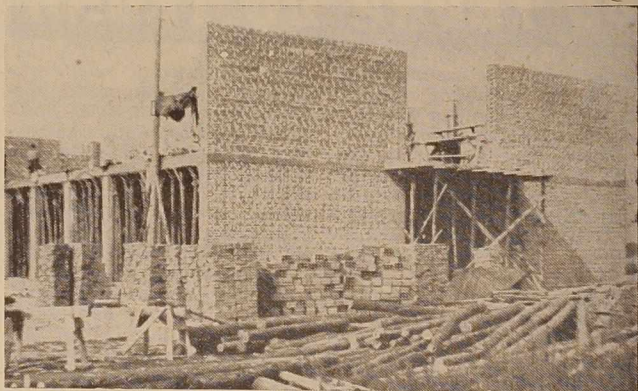
Te dni so v Kuzmi začeli urejati zunanjo fasado občinske hiše. V ta namen bo krajevna

Tudi Genterovčani gradijo

V Genterovcih so začeli graditi novo šolsko poslopje. Dela lepo napredujejo. Predvidevajo, da bodo do jeseni spravili stavbo pod streho, drugo leto jeseni pa da bo nova šola že sprejela prve šolarje.

Šola bo imela 11 učilnic in ostale prostore. Gradbeni dela izvaja podjetje »Gradbenik« iz Lendave. Nova šola bo nedvomno velikega pomena za Genterovce in ves okoliš, glede na dvojezičen pouk na tej šoli.

Genterovski gasilci so nedavno dobili novo motorno brizgalo. Svečano jo bodo prevzeli prve dni oktobra letos. Tudi društvo samo je dokaj delavno, letos so v društvu tudi dekleta. Društvo šteje 48 članov, od tega 10 mladincev in 14 mladinik.

Genterovci: računajo, da bodo šolo dogradili jeseni prihodnjega leta (Foto T. Casar)

POTREBNA JE POMOČ

V Berkovcih v ljubotemski občini so mladinke in mladinici v maju letos ustanovili aktiv ZMS. V aktivu so pritegnili še mladino iz sosednjih Bolehneč.

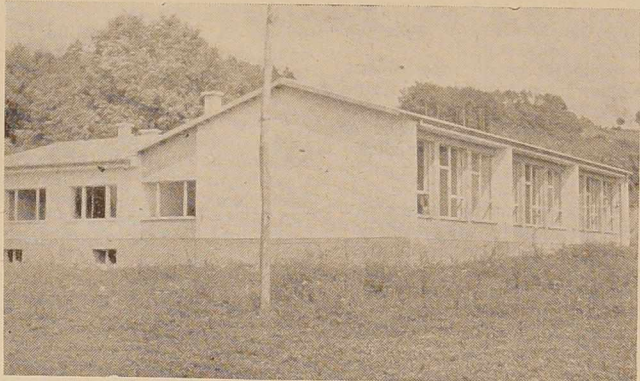
Člani vodstva aktiva ZMS, so mladinke in mladinici, ki so tokrat prvič bili izvoljeni v mladinsko vodstvo, zato jim primanjkuje potrebnih izkušenj. Pa vendar je aktiv ZMS že doslej dosegel uspehe. Zelo aktivno so mladinici sodelo-

vati pri volitvah, udeležili so se tudi srečanja mladinskih aktivov v Logarovcih. Delovni program aktiva za tekoče leto pa vsebuje organizacijo različnih predavanj, pomoč pri gradnji vaškega doma, delo na kulturno-prosvetnem področju ter ustanovitev mladinske knjižnice.

Mladi upajo, da bodo postavljene naloge izvršili. Želijo pa predvsem več pomoči občinskega komiteja ZMS. Njegov predstavnik v občinskem mladinskem vodstvu jih ne seznaja s sklepi in nalogami o katerih sklepajo na plenih ObK ZMS, prav tako pa se le redko s člani aktiva ZMS pogovarja o njihovih načrtih, uspehih in težavah.

Potrebno je, da občinski komitej ZMS nudi preko svojih članov mladinskim aktivom na vaseh več pomoči in jim svetuje pri reševanju bolj zahtevnih nalog. Takšno sodelovanje bi zagotovilo tudi boljše obveščenost o vsem tako mladine na eni in občinskega mladinskega vodstva na drugi strani.

SOBOTA
ga so sprejeli tudi sklep, da bo vsak posameznik, član aktiv ZMS, poleg skupnega prispevka podjetja in kolektiva, prispeval še sam za ponesrečence v Skopju.

Šolsko poslopje v Kuzmi bodo odprli meseca septembra

DVE IZ GRAČKE ZADRUGE

Slaba ponudba je vzrok, da v kmetijski zadruzi pri Gradu ne bodo izpolnili planskih predvidevanj pri odkupu zemljišč od zasebnih kmetovalcev. Po planu bi morali odkupiti 160 ha zemlje, odkupili pa je bodo do konca leta okrog 80 ha.

Sedaj se pripravljajo na a-rondacijo doslej odkupljenih zemljišč — okrog 58 ha. Pri delovalni proces na odkupljeni zemlji usmerjajo k sadjarstvu. 11 ha odkupljenih zemljišč so že zasadili z mladimi jablanami, 13 ha pa s črnimi ribezem.

Pripravljajo novih 11 ha zemlje za jablanov nasad.

Zadruga je doslej vložila okrog 6 milijonov dinarjev v kooperacijo. Pogodbene obveznosti zadruge so pretežno v reproduktivnem materialu in storitvah. Okrog 20 odst. skle-

MURSKA

Na sestanku aktiva mladine ČZP »Pomurski tisk« so mladinici izrazili svojo pripravljenost, udeležiti se v čim večjem številu delovnih akcij pri izgradnji novega Skopja, v kolikor bo to potrebno. Poleg te-

njenih kooperacijskih pogodb s kmetovalci temelji na delitvi dohodkov med obema partnerjema po vloženem delu, pri ostalih pogodbah pa kmetje vračajo zadrugi kredit s pridelitki ali gotovino.

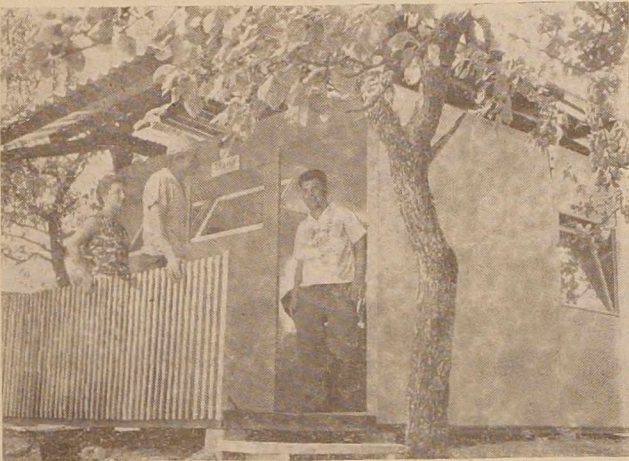
SOBOTA

Na sestanku aktiva mladine ČZP »Pomurski tisk« so mladinici izrazili svojo pripravljenost, udeležiti se v čim večjem številu delovnih akcij pri izgradnji novega Skopja, v kolikor bo to potrebno. Poleg te-

Turistične informacije

NASTAVITIVNE KAPACITETE:
Murska Sobota: Hotel »Zvezda«
6 ležišč, Hotel »Central 15 ležišč
— v petek, dne 9. avgusta zase-
den.
Sl. Radenci: vsi objekti zasedeni;
za vsako nočitev so potrebne
predhodne rezervacije.
Gornji Petrovci: turistični dom
»Goričko« 5 ležišč.
Ljutomer: prosta ležišča v gosti-
šnih »Jeruzalem« in »Priek«.
TEMP. VODE V KOPALISCIH:
Kopališče v M. Soboti 20°
Kopališče v Ljutomeru 21°
Kopališče v Sl. Radencih 26°
Negovsko jezero 22°

PRIREĐITVE:
V soboto, dne 17. avgusta bo v
Slatini Radencih ob 19. uri zabav-
no glasbena prireditelja pod naslo-
vom »Radenska srca«. Predproda-
ja vstopnic ter organizacija prevo-
za v Turist biroju v Murski Soboti.

Taka je weekend hišica — IMGRAD Ljutomer (Foto K. S.)

S PRVEGA PRLEŠKEGA PIKNIKA NA GOMILI V SLOVENSKIH GORICAH

GOMILO JE OBISKALO VELIKO ŠTEVILO GOSTOV

Lepaki na stenah, ograjah in razglasnih deskah, so že pred 14. dnevi vabili na I. Prleški piknik, ki je bil v nedeljo na Gomili v Slovenskih goricah. Pot nas je pripeljala na Gomilo že zgodaj dopoldne, že takrat, ko so prireditelji — Turistično društvo Gomila — urejevali še poslednje stvari za uspešen začetek piknika. Bilo je to kmalu po osmi uri dopoldne.

Gomila pri Ptuj v Slovenskih goricah je lepa izletniška točka. Turistu, domačemu ali tujemu, ni-
di prijeten počitek sredi vinogra-
dov in v senci sadovnjakov ter lep
razgled z razglednega stolpa na ve-
lik del Slovenskih goric. Zanimiv
spored prirediteljev in zabave v ne-
deljo dopoldne ni privabil mnogo
gostov. Vse je kazalo, da I. Prleški
piknik ne bo izpolnil pričakovanj
prirediteljev. Pa vendar. V zgod-
nih popoldanskih urah je prostor
okrog razglednega stolpa podasi
spreminjal svojo podobo. Izletniki
so prihajali s kolesi in peš, z mo-
pedi, avtomobili in avtobusi. Pod

jablanami in sadovnjakih je kma-
lu mogočela množica ljudi, medtem
pa je iz zvočnikov donela poskoč-
na polka »Slovene-goriških fan-
tov«. Kmalu ni bilo mogoče več
najti prostora. »Mravljišče« turi-
stov in izletnikov se je proti ve-
čerju večalo in ob pivskih stojni-
kah je bila gneča. Ljudje so posed-
li po zeleni travi, od nekod je kdaj
pa kdaj zadonela pesem, ki jo je
pretrgal glas reporterja, ki jo je
neumorno vabil goste, da naj posku-
sijo »priške gibanice«. Gibanice
so bile dobre in včasih jih je tu-
di primanjkovalo. Kljub temu je
bilo ta dan na Gomili veselo, ljud-

je so se zabavali in plesali in »pik-
nik« je vse bolj postal piknik.
Pred mikrofonom so se vsrtili
»pozvačini«, slovenjgoriški pastir-
ji, pevka Marijana Zelenko iz Jur-
šinec in še dve pevki in spet re-
porter, ki je izročal pozdrave znan
cev in prireditelja, Prleški »pozva-
čini« je nekajkrat povzročil s svo-
jimi šalami smeh med vedrimi o-
brazi Gomile, ki so si pridno ga-
sili željo v prijetni senci. Na raz-
glednem stolpu so v vetru plapol-
ale zastave in izletniki so se sre-
čevali na starih stopnicah. Skrat-
ka — bilo je lepo in veselo nedelj-
sko popoldne.

Podjetje »Imgrad« iz Ljutomera
je v sadovnjaku nekaj metrov ob
razglednem stolpu postavilo we-
kend hišico, slovenjgoriški pas-
tirji pa so zakurili ogenj in pekli
korizo in krompir. Pričakoval sem
— verjetno ne sam od gomilskih
gostov — kdaj se bo začel na le-
pakih objavljen program. Rad bi
videl vilo Gomile, ki so jo izbrali,
zapisal bi rad na različnih plesi-
ščih in gledal posebno oddajo za
mlade in odrasle »Pokaži, kaj
zna in zmores«, kar vse so ob-
jubljali lepaki. Toda čakati bi mo-
ral dolgo, čeravno je bil začetek
piknika s programom napovedan
že za osmo uro dopoldne. Prire-
diteljem I. Prleškega piknika« gre
vso priznanje s pripombo, da bi
se v nedeljo na Gomili počutili še
mnogo bolje, če ne bi tako dolgo
čakali na »objubljeni« zabavni
program.

I. Prleški piknik je uspel in
gornja pripomba verjetno ne bo
odvrnila izletnikov in turistov, da
ne bi svoj prosti sobotni ali ne-
deljski popoldne prebili pod raz-
glednim stolpom na Gomili v Slo-
venskih goricah.

Mala kronika

ROJSTVA
Vučko Angela iz Murske Sobot
— dečka, Konopar Katja iz Du-
brave — deklico, Kozlar Kristina
iz Trnja — deklico, Čurič Angela
iz Mostja — dečka, Kotlak Rozali-
ja iz Doline — deklico, Jesenik
Olga iz Murske Sobot — deklico,
Arvoj Veronika iz Veržeja — de-
čka, Fartel Marija iz Murske So-
bote — deklico, Banfi Ema iz Stru-
kovec — dečka, Prša Katarina iz
Dolgovaških goric — dečka, Hor-
vat Marija iz Martjanec — dečka,
Sančević Marija iz Murske Sobot
— dečka, Sadl Jožeta iz Ropče —
deklico, Gabor Marjeta iz Murske
Sobot — dečka, Nemci Marjeta iz
Lemerja — dečka.

POROKE
Brulc Branko (uslužbenec) iz
Lendave in Novak Marija Cvetka,
(učiteljica) iz Murske Sobot; Gar-
bin Edvard (delavec) iz Murske So-
bote in Koudila Ana (delavka iz M.
Sobot; Pozvek Edvard (delavec)
iz Murske Sobot in Dravec Jože-
ta (delavka) iz M. Sobot; Gomboc
Franc (delavec) iz Kroga in Hari
Irma (šivilja) iz Murske Sobot.

SMRTI
Pozvek roj. Barbarič Terezija
(kmetovalka) iz Jurija, stara 55 let;
Bogor roj. Simonka Elizabeta (go-
spodinja) iz Petišovec, stara 51 let;
Vlaj Terezija (upokojenka) iz M.

Sobote, stara 80 let; Skerlak roj.
Fischer Elizabeta (gospodinja) iz
Murske Sobot, stara 81 let; Hoz-
jan Stefan (delovodja) iz Hotize
star 21 let; Menhart Franc (upo-
kojenec) Hrastje-Mota, star 72 let.

Splošno mizarstvo »LEDAVA« Murska Sobota
sprejme večje število

kvalificiranih ali priučenih mizarjev
za obrat PETROVCI

Industrijsko podjetje ELEKTROMLIN Lendava po skle-
pu delavskega sveta proda na

JAVNI DRAŽBI

dne 11. avgusta 1963 ob 10. uri na dvorišču mlina v Lendavi,
Partizanska ul. 16 mlinsko opremo, ki je bila demontirana
iz mlina zaradi rekonstrukcije. Seznam osnovnih sredstev,
ki bodo prodana, je na vpogled pri upravi podjetja. Javna
dražba bo od 10. do 11. ure za družbeni sektor, po 11. uri pa
za zasebni sektor.

Smrt je prerano iztrgala iz naše sredine tovariša

Ferija Horvata

DELAVCA NA POSLOVNI ENOTI MARTJANCI

Dabrega in vestnega tovariša bomo ohranili v trajnem
spominu.

Delovni kolektiv in sindikalna podružnica
pri KZ »Zeleno polje«, Martjanci

Tedenski koledar

Petek, 9. avgusta — Janez
Sobota, 10. avg. — Lovrenc
Nedelja, 11. avg. — Aleks
Ponedeljek, 12. avg. — Klara
Torek, 13. avg. — Lilijan
Sreda, 14. avg. — Demetrij

Zdravstvena dežurna služba

9. avg. — dr. Lopert
10. avg. — dr. Rousova
11. avg. — dr. Rousova
12. avg. — dr. Gruškovnjak
13. avg. — dr. Gregorčeva
14. avg. — dr. Lopert
15. avg. — dr. Rousova

KINO

MURSKA SOBOTA — od 9. do 11.
avg. ruski barvni film: »Človek
amfibija — morsk vrag«; 12. in
13. avg. ruski film: »Poslednje
salve«; 14. in 15. avg. francoski
film: »Francozinja in ljubezen«.
GORNJA RADGONA — 10. in 11.
avg. francoski barvni kinema-
skopski film: »Nenavadna Ame-
rika«; 14. in 15. avg. madžarski
ljubezenski film: »Ljubezen na
razpotju«.
SLATINA RADENCI — 10. in 11.
avg. ameriški barvni kinema-
skopski film: »Pot okoli sveta«;
15. avg. angleški film: »Soboto
zvečer, v nedeljo jutraj«.
LJUTOMER — 10. in 11. avgusta
domači film: »Tistega lepega
dne«; 14. in 15. avg. jugoslov-
sko-francoski film: »Ograja«.
KRIZEVCI PRI LJUTOMER — 10. in
11. avg. francoski kriminalni
film: »Nepredvideno«.
VELIKA POLANA — 10. in 11. av-
gusta ruski vojaški film: »V
streliških rovih Stalingrada«.
SALOVCI — 10. in 11. avgusta do-
mači film: »Dobri stari piani-
no«.

MALI OGLASI

HISO z gospodarskim poslojem
z 3 ha zemlje in vrtom, lahko
tudi brez zemlje, pri Apačah,
ugodno prodam. Naslov v upra-
vi lista. M-670
ANTENO za televizor, kompletno
s filtrom (Zagreb-Graz), ugodno
prodam. Cerneka, računovod-
stvo, Pomurski tisk, M. Sobota.
M-671
MOTORNO KOLO BMW 250 ccm,
tipa 1954 naprej, kupim, Poiz-
vedbe v upravi lista. M-672
GOSPODINJSKO pomočnico iz de-
zele, iscem. M. M. Horvat, De-
vova ul. 7, Maribor. M-673
GRAMOFON RIZ, z garancijo in
ploščami, zamenjam za tranzis-
tor. Vprašati pri vratarju CZP
»Pomurski tisk«, od 6. do 14.
ure. M-674

Knjižnični svet Knjižnice in Čital-
nice v Murski Soboti razpisuje de-
lovno mesto

FINANČNO-ADMINISTRATIVNE STROKE

Pogoj: začetna ženska moč s kon-
čano srednjo ekonomsko šolo. —
Nastop službe takoj ali s 1. sep-
tembrom 1963. — Informacije dnev-
no od 12-14. ure. — Pravilno kol-
kovane prošnje je vložiti do 20.
avgusta 1963, sicer pa velja razpis
do zasedbe mesta. M-684

AVTOMOBIL »Steyer« — 55, obnov-
ljen, prodam ali zamenjam za
dvosedežni moped. Tešanovič
120. M-676
HARMONIKO, 60-basno, dobro o-
hranjeno, ugodno prodam. Ob-
činska skupščina, M. Sobota, II.
nadstropje, soba 26. M-682
KOMPLETNO NAPRAVO za do 15
metrov globok studenec, dobro
ohranjeno, takoj prodam. Fra-
njo Štambauer, Kapela pri Ra-
dencih. M-689

OPREMLJENO SOBO oddam v na-
jem — Horvat, Borovnjakova
12, M. Sobota. M-686
PEČARSKA JAVENKA sprej-
mam. Karel Zuman, pečar, Lju-
tomer, Ormoška c. 27. M-688

POČITNICE NA MORJU!

Od 18. do 31. avgusta 1963 imamo v počitniškem domu
v Barbatu na otoku Rabu na razpolago še prostor za goste.

Dnevni penzion je 1.120 dinarjev.

Želje sporočite kadrovske socialni službi ČZP »Pomurski
tisk«.

Občinska ljudska univerza v Murski Soboti bo v
izobraževalni sezoni 1963/64 organizirala:

- začetni in nadaljevalni tečaj za nemški jezik
- začetni in nadaljevalni tečaj za angleški jezik
- začetni tečaj za italijanski jezik
- steno-daktilografski tečaj
- knjigovodske tečaje za posamezna področja dela

Prijave sprejema ljudska univerza ustno ali pis-
meno do 25. t. m. v svojih prostorih Titova 18.

Upravni odbor Kmetijske zadruga Puconci raz-
pisuje delovno mesto

strojnika - avtomehanika

Pogoj: visokokvalificiran ali kvalificiran av-
tomehanik z večletno prakso.

Osební prejemki po Pravilniku o delitvi osebnih
dohodkov KZ Puconci. Nastop službe po dogovo-
ru. Pismene ponudbe poslati na upravo zadruga.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Trgovsko podjetje »Petrol« Ljubljana, skladišče
Murska Sobota razpisuje naslednja delovna me-
sta:

Za skladišče in servis v Murski Soboti:

1. administratorko, pogoj ekonomska srednja šola
2. trgovskega pomočnika, pogoj kval. del. v trgovini

Za servis v Gornji Radgoni:

1. trgovskega pomočnika, pogoj kval. del. v trgovini

Za servis v Dolnji Lendavi:

1. trgovskega pomočnika, pogoj kval. del. v trgovini

Nastop službe je možen za vsa delovna mesta
tako ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravil-
niku podjetja.
Reflektanti naj pošljejo vloge na »Petrol«, skladišče
Murska Sobota, Jožeta Kerenčiča št. 17.

»Elektroindustrija in splošna montaža« Maribor
razpisuje kot ustanovitelj natečaj za delovno
mesto

UPRAVNIKA Invalidske delavnice »Ločilka« Murska Sobota

Pogoj: 1. diplomirani inženir elektro oziroma
strojne smeri ali diplomirani ekonomist s 3 leti
prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu;
2. tehnik elektro oz. strojne smeri ali ekonomist
s 7 leti prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu
Razpis velja 15 dni po objavi.
Vloge z življenjepisom in potrebnimi izkazili je
dostaviti Tehničnemu sekretariatu DS in UO
Elektroindustrije in splošne montaže Maribor,
Gospodarska c. št. 86, p. p. 58.

Komisija za sklepanje in odpoved delovnih raz-
merij elektrotehničnega podjetja ELEKTROTEH-
NA Ljubljana, Parmova 33, razkisuje natečaj
naslednji delovnih mest v sektorju notranje trgo-
vine na drobno za poslovalnico v M. Soboti:

1) poslovodje

2) trgovskih pomočnikov

3) blagajničarke

4) vajencev

Pogoj: ad. 1. visokokvalificirani delavec trgovin-
ske stroke; od 2. kvalificirani delavec trgovinske
stroke; ad. 3. nižja strokovna izobrazba; ad. 4. do-
vršena osemletka (zaželeni moški).

Osební dohodki po Pravilniku o delitvi osebnih
dohodkov.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor pod-
jetja. Stanovanja niso na razpolago.

Natečaj razpisujemo in velja 15 dni od objave
oglasa.

NA CESTI NISI SAM!

Republiška komisija za varnost prometa je tudi letos izdelala program za izvedbo več akcij, skozi vse leto z namenom, da se varnost prometa izboljša. Tudi občinska komisija v Murski Soboti je v okviru možnosti izvedla te akcije, z namenom, da bi se tudi na pomurskih cestah izboljšala varnost in da bi krvni davek, ki se iz leta v leto večja, postal manjši.

Močan porast številca motornih vozil jasno pričča, da postaja motorno vozilo del naših težej, pri nekaterih celo bistveni del življenja. Toda ne samo motorna vozila, tudi ostali koristniki cestnega prometa so dolžni spoštovati prometne predpise, se v vsakem primeru ravnati po njih. Prav zato se moramo navaditi, da kot najbolj precizen instrument in ne kot nekaj kar prinaša smrt in uničuje na naših cestah. Skratka: uporabo motornih vozil moramo jemati resno, saj s povečanjem prometa na naših cestah narašča tudi število prometnih nesreč. Posebno občutno one nesreče, ki nastopajo kot posledica osebnih napak koristnikov cestnega prometa.

Občinska komisija je v zadnjih mesecih s pomočjo postaje prometne milice v samem mestu uredila prehode za pešce, namestila prepotrebne prometne znake, v razpravi pa je ureditev parkirnega prostora križišča na Titovi cesti, križišča pri Petrolu itd. Poleg predavanj po šolah, v Avto-moto društvu pri združenju šoferjev, so prometni milicionari razen rednih kontrol izvedli tudi nekaj pregledov prometa, kjer niso šli na kaznovanje temveč na opozarjanje.

Iz vsega navedenega zaključujemo, da se občinska komisija trudi, da bi varnost prometa bila večja, žal pa po dru-

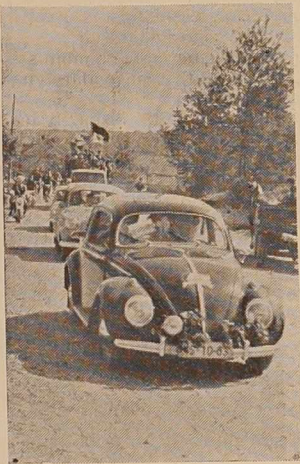
LJUTOMER

Ljutomersko avto-moto društvo deluje že 15 let in trenutno šteje 411 članov. Največjo pozornost posvečajo v društvu strokovnemu izobraževanju članov.

Tako so v letošnji sezoni izsojali 72 voznikov-amaterjev in 141 mopedistov. Sedaj zbirajo prijave za nov tečaj. Doslej se je prijavilo največ žensk. Med letošnje uspehe štejejo tudi sodelovanje na Šteti mladosti in na nedavnih volitvah občinske skupščine in poslancev. Društvo ima na razpolago več vozil za učne namene, največji problem pa so društveni prostori, katere pa bodo naposled le dobili.

Za letošnje delovno sezono so si zastavili vrsto nalog. Tako bodo skrbeli za strokovno izobraževanje voznikov in seznanjanje s cestno-prometnimi predpisi, za voznike, ki so opravljali izpite po starem načinu, bodo priredili dve strokovni predavanji, začeli bodo graditi pralnice, ki bo pridobitev tudi za turiste, in v perspektivi uredili dirkalno stezo za avtomoto šport.

Izgradnjo dirkalne steze bodo skušali uresničiti ob sodelovanju s domačim klubom za konjski šport, saj bi bil tako sedanji objekt bolj izkoriščen in bi z združenimi močmi tudi lažje postavili tribune na stadionu.

Iz dejavnosti Avtomoto društva Ljutomer (Foto S. Feuš)

ŠTEVILKE IN ZANIMIVOSTI IZ DELA PODRUŽNICE AVTOBUSNEGA PROMETA MARIBOR

POTNIKI — AVTOBUSI

Med kratkim obiskom pri soboški podružnici Avtobusnega prometa Maribor, pred dnevi, smo zvedeli nekaj stvari, ki bodo verjetno zanimale tudi naše bralce.

Od 1500 potnikov, ki jih vsak dan na raznih progah prepejejo avtobusi tega podjetja, pride oz. odide iz M. Sobotice dnevno okrog 700 ljudi. Seveda je to le polni povpreček, ki pa je sorazmerno nizek proti jesenskemu, ko so vse proge izkoriščene do maksimuma. To je razumljivo, saj ljudje v tem letnem času manj potujejo na krajših relacijah oz. sploh ne potujejo, ker so na dopustih itd. Prav tako tudi sedaj — v počitnicah — ni dijakov, ki so v času pouka v šolah redno polnili avtobuse. Trenutno so najslabše zasedene proge na Goričkah.

Vsem je najbrž znano, da ima M. Sobotica dnevno največ avtobusnih zvez z Mariborom in to kar 15, nato z Lendavo in 10, Ljubljano, G. Radgono in Kuzmo 4, Turniščem in Sotino 2 ter z Zagrebom, Piranom, Srednjo Bistrico, Martinjem, Domanjševci in Čepinci dnev-

To sta pa Stanko in Nadica — na poti v vrtec

ZAPISKI O DELOVANJU AEROKLUBA V MURSKI SOBOTI

VZGOJITI LASTNI KADER

Lansko leto se je soboški aeroklub znašel v precejšnjih finančnih težavah, saj je to leto porabil ogromno sredstev za gradnjo novega prizidka k hangarju, novega kontrolnega stolpa in delavnic, ker so bili ti objekti že močno potrebni. Ker tako zahtevajo potrebe, ima AK tudi na letališču plačnega čuvaja. Seveda se klub ne bi znašel v tako kritični situaciji, če bi prejšnje vodstvo izkoristilo sredstva, ki so bila na razpolago pri prejšnjem OLO.

Kljub temu, da se je v letenjem pri AK Murska Sobotica pričelo šele leta 1959 — klub sam je bil ustanovljen takoj po osvoboditvi — ima sedaj kar 25 pilotov jadralnih letal in 10 pilotov motornih letal. Novo vodstvo pa se sedaj trudi, da bi po krajšem zastoju zopet pričeli z letenjem. Z velikim razumevanjem je klubu prišlo na pomoč Klub ljudske tehnike, s katerim AK tesno sodeluje. Prav tako izraža klub posebno zahvalo majorju Gašparju komandirju trenajzne eskadrije pri ZLO Slovenije in inštruktorju tov. Petroviču, tov. Rožmanu ter še upravniku letališča Maribor tov. Rajšpu, ki so z požrtvovalnim delom omogočili AK Murska Sobotica, da je lahko pričel usposablja-

ti svoj lastni kader kar je njegov glavni cilj.

Tako so bili doseženi tudi izredni rezultati, saj je član kluba Naglič Miro izpolnil kar dva pogoja za »srebrni C«. In sicer je potolkel letališki rekord v trajanju letenja — letel je 6 ur in 56 minut ter rekord v višini letenja z višino 2600 m.

AK Murska Sobotica pa ima tudi velik perspektiv za razvoj pomurskega letalskega centra z ozirom na veliko zanimanje pri avstrijskih letalcih, ki bi radi izkoristili tukajšnje ugodne termične pogoje in tudi s strani italijanskih turistov — lovcev, ki v jeseni obisku-

težav imajo tudi s slabimi cestami in to predvsem na Goričkem, manjka jim pa tudi kadra — predvsem sprevodniškega. Garaže na Št. Kovača ulici še zaenkrat zadoščajo, imajo pa tudi že prostor za širjenje stavbe v primeru pomanjkanja prostora.

Ko smo obiskali nekatere trgovine, ki imajo v izloženih oknih te kartone, smo zvedeli, da tudi le redko koristijo ta popust. Tako so se le v dveh prodajalnah v M. Soboti tuji kupci zavzeli za ta popust in tudi nekaj kupili. V prodajalni trgovskega podjetja Mer-

Ne le kršenje cestno-prometnih predpisov, lahko bi rekli še več: izzivanje nesreče (Foto K. Sukič)

KRATEK OBISK V OTROŠKEM VRTCU V BOGOJINI

VEDNO VESELI IN NASMEJANI

»Igramo, rišemo, barvamo, kuhamo, pojmemo, deklamiramo, učimo se...«, tako so začeli vsi povprek, čim sem stopil v prostore otroškega vrtca v Bogojini. V vrtcu sta starejša in mlajša skupina. Prijatelji jih je opazovati lahko lepo, barvajo in se po svoje igrajo.

Večja skupina: oblikovali so glino. Gnetli so iz nje zanimive figure po svoje privlačne. Ivan je izdeloval Pavliho, Anica čarovnico — in drugi spet po svoje. Tovarišica Barica, ki vodi starejšo skupino, je dejala, da zelo radi poslušajo pravljice, predvsem o živalih.

In mlajša skupina: vodi jo tovarišica Ivanka. Zatopljeni so bili v pravljico tako, da me sploh niso slišali, ko sem vstopil. Na steni nad malčki se razgrinja čudovit pravljčni svet. Vse okrog pa izdelki cibicjanov, ki pomenijo zanje velike ustvaritve.

Se pomenek s cibicjančki: Ivan Farlaš mi je povedal, da najrajši oblikuje papir, seveda pa tudi poje rad. Nadica Benkovič v starejši skupini se prav tako navdušuje za oblikovanje papirja, najraje pa lep.

Kratek obisk v otroškem vrtcu v Bogojini je bil končan. Malčki v njem so vedno veseli, nasmejani in dobre volje.

T. C.

»Tu je slatina!« — Tako pravi domačini v sotinskem kotu. In radi dodajo še, da je to vabljiva priložnost za krajevno skupnost v Rogoševcih.

(Foto S. Klinar)

GORIČKA SLATINSKA »RENESANSA«

Izvir slatine v Nuskovi, na Goričkem že ima svojo zgodovino. Eksploatirali so ga že po prvi svetovni vojni. Tedaj so goričko slatino vozili tudi v večje kraje onstran sedanje jugoslovansko-avstrijske meje in jo tam točili.

Konkurenca z zdravilno vodo pa tedaj ni šla posebno v račun takratnemu lastniku radenskega zdravilišča; rešitev je dosegel tako, da je tedanji izvir s pripadajočim zemljiščem enostavno odkupil in ga tudi zaprl. V novi družbeni ureditvi, ko do takega od-

stranjevanja konkurence več ne more priti, se znova odpirajo ugodne možnosti, da bo izvir slatine pri Nuskovi spet lahko služil svojem namenu. Vsaj za lokalne potrebe — menijo krajevni funkcionarji v Rogoševcih.

Krajevna skupnost v Rogoševcih ima letos v načrtu zajetje in odprje slatinskega vrelca za lokalne potrebe v Nuskovi. Za svoje načrte, ki jih nameravajo uresničiti s strokovno pomočjo lendavske Proizvodnje nafte in soboškega podjetja »Bisk«, že imajo tudi zagotovljena precejšnja sredstva. Tako bodo lahko začeli vrelce tudi eksploatirati, saj menijo, da slatina v Nuskovi po zdravilni vrednosti v ničemer ne zaostaja za radensko. Strokovno pa so nepotrjene vesti, da je vrelce v Nuskovi pravzaprav del radenskega slatinskega bazena, ki se razteza celo na Goričko.

Prihodnja leta pa nameravajo razviti ob izviru tudi manjši rekreacijski center. Tako bi zgradili najprej odprti bazen za kopanje in pozneje še zimsko kopališče s bifejem. Pričakujejo namreč, da se bo potem izdatno povečal tudi obisk turistov iz bližnjih avstrijskih krajev v tem lepem delu Goričkega.

Pobuda Krajevne skupnosti v Rogoševcih je prav gotovo vzpodbudna, saj bo hkrati tudi prispevek k napredku turizma v Pomurju. V Rogoševcih pričakujejo, da bo to pobudo podprlo tudi prebivalstvo s prostovoljnim delom in drugimi prispevki.

S. K.

TURISTIČNO OLEPŠEVALNO DRUŠTVO PRI GRADU

Več sodelovanja

Turistično-olepševalno društvo pri Gradu je spet zaživelo. Na občnem zboru društva v prvi polovici meseca julija so sprejeli obširen delovni program.

Čeprav je vse kazalo, da bo društvo razpadlo, so v preteklih tednih organizirali vrsto koristnih akcij.

Na občnem zboru društva so sprejeli sklep o ureditvi in vzdrževanju parka. Sprejeti sklep je v glavnem že izvršen. Člani društva so uredili poti v parku okrog gradu, postavili so tudi nekaj klopi, predvidevajo pa tudi označitev posameznih redkih dreves, ki se nahajajo v parku. Prav tako so sklenili, da bodo čimprej odkupili od vaščanov Grada in okoliških vasi posamezne dele nekdanje grajske opreme. Če jim bo to uspelo, bodo kmalu uredili v gradu posebno sobo — mali muzej. Tudi razglednice z gradom in okolico so že v prodaji.

Turistično-olepševalno društvo pa si prizadeva, da bi skupaj z občani uredilo še ostale probleme, ki ovirajo hitrejši

razvoj turistične dejavnosti v njihovem kraju. Zato bi bilo prav, če bi vsi občani pomagali reševati naloge, ki jih predvideva program društva.

70 LET GASILSTVA V RANKOVCIH

Rankovski gasilci so v nedeljo praznovali 70-letnico svojega delovanja.

Ob tem društvenem jubileju so pripravili krajši kulturni spored, svečanosti pa se je poleg predstavnikov občinske gasilske zveze udeležil tudi načelnik operativnega štaba za SRS Miro Špicer, ki se je na povratku iz Lendave ustavil še v Rankovcih. Gasilci so po končani svečanosti izvedli še sektorske vaje. Pokazali so zadovoljivo znanje.

T. C.

V trgovinah 20% popust za tuje turiste

V izloženih oknih nekaterih soboških trgovin je že marsikdo opazil srednjevelike kartone, na katerih je v tujem jeziku označeno, da imajo vsi tuji v tej trgovini, če plačajo v lastni valuti, 20% popust pri nakupu raznega blaga. Seveda se je vsakdo vprašal, kaj pravzaprav to pomeni?

Ko smo obiskali nekatere trgovine, ki imajo v izloženih oknih te kartone, smo zvedeli, da tudi le redko koristijo ta popust. Tako so se le v dveh prodajalnah v M. Soboti tuji kupci zavzeli za ta popust in tudi nekaj kupili. V prodajalni trgovskega podjetja Mer-

kur-Moda in v prodajalni trgovskega podjetja Tkanina so že imeli v »gosteh« potrošnike iz Avstralije, Francije, sosednje Avstrije, Kanade ter iz ZDA.

Kaj več o tem so nam povedali v Galanterijski poslovalnici trgov-

skega podjetja »Merkur« v Murski Soboti takole:

»Največ se kupci zanimajo za usnjarsko galanterijo ter za volneno trikotarjo. Mnogo tujcev pa sploh ne ve za ta regres oz. reklama je premalo učinkovita, saj kartoni (na katerih so pojasnila), ki so v izloženih oknih, le stežka padejo človeku v oči. Prav tako so imeli tuji do 15. julija tudi težave s tem, ker so morali plačevati blago, pri katerem so imeli popust, le s teki oz. v našem denarju, ki so ga prej seveda morali zamenjati. Pozneje pa je nar-

banka — od katere je prišel ta odlok — dovolila, da smejo tuji plačevati tudi s svojo valuto. Tako more vsak tujec, ki hoče koristiti ta regres, ki pa velja le za vse industrijsko blago razen prehranbenih artiklov, najprej pokazati potni list, nato prodajalec zabeleži njegovo ime, kraj, kje biva in v kateri valuti je plačal. Prav tako pa ta popust lahko koristijo tudi državljani iz sosednje Avstrije, ki se izkazujejo le s stalnimi omejenimi prompustnicami in plačajo v tuji valuti.